

Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvii Darbininkų Sąjungą.

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SĄGOS.

"DARBININKAS" cina utarninkais, ketvergais ir subatomis
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežų metams \$5.00
"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 5 CENTAI

VOL. V, No. 59 (689).

SUBATA, GEGUŽIO 22 D., 1920.

Anglai prieš lenkus

PRIESLENKIŠKAS JUDEJIMAS ANGLIJOJ.

London. — Westminster Central Hall'je buvo susirinkimas. Kalbėjo H. H. Asquith, buvęs premieras ir J. R. Clynes, darbininkų vad. Pasmerkė lenkų pradėtą ofensyvą prieš Rusiją. Plymouth'e dockerių konferencijoje irgi tas klausimas buvo svarstytas. Svarstė ir parlamento darbininkų atstovai ir darbininkų organizacijų viršininkai.

Visoje Anglijoje prasidėjo priešlenkiškas judėjimas ir smerkia lenkų grobiškią karę. Darbininkų vadai peikia Anglijos vyriausybę, kad nieko nedarė per Tautų Lygą, kad sudrausti Lenkiją nuo razbajų. Dockerių konferencija priėmė rezoliuciją, protestuojančią prieš gabenimą karinės medžiagos į Lenkiją. Asquith sako, kad nežūrint į savo pinigų nupuolimą Lenkija laiko 500.000 kareivių pagrobtose žemėse ir varosi prie atsteigimo Lenkijos 1772 metų rubežiuose. Sako, kad lenkai nori pagrobti tokių žemių, kur 5 nuoš. lenkų, o 95 nuoš. svetimtaučių.

Lenkijos biuras Londone teisina savo vyriausybės žygius. Skelbia, jog dabar

Lenkija nesisavina tokių žemių, kokių savinasi pirmiau. Girdi pirmiau reikalavę 9 gubernijas už ribų pačios Lenkijos, o dabar tik dviejų tereikalauja. Dvi gubernijas užleidžia Lietuvai, vieną Latvijai, o 4 Ukrainai.

BADAS LENKIJOJ.

Kuomet Lenkijos kariuomenė grobia svetimas žemes, kuomet dabar Lenkija pasiuntė savo chlopus Ukrainon, tai namie be ligų ir kitų bėdų žmones smaugia badas. Lenkijoj maisto riaušės platinasi. Kaikuriuose vietose duonos užtekia tik porai savaitių. Dabar Lenkijos valdžia bando gauti maisto iš Ukrainos. Derisi, kad už amuniciją Ukraina duotų maistą. Kadangi taip dalykai klostasi, tai tulį spėjama, kad Lenkijoj reikia laukti didelių sumišimų.

Čeko-Slovakijos vyriausybė nutarė pasiųsti alijantams notą paskelbiant, jog ji lenkų veržimosi į Ukrainą rokuoja didele kliūtimi nusistovėjimui taikos Rusijoj.

Šiauriniame fronte 50 mylių platumo bolševikai pradėjo ofensyvą prieš lenkus. Lenkai neatsilaikė ir bėga.

Darbininkų reikalai.

STREIKAI PRIEŠ BRANGENYBĘ.

Anglijoj pragyvenimas iškilo iki tokio laipsnio, iki kokie ikišiol nebuvo. Žmonės nerimauja ir giriasi apie ketinimą streikuoti prieš brangumą. Yra vienas sumanymas sustreikuoti ir streiką tęsti iki bus nupigntos kainos.

Danijos teismas nubaudė Transporto Darbininkų uniją ant 300.000 kronų (\$81.000). Unija buvo paskelbus streiką, kurs tęsėsi du mėnesius. Išrasta, jog streikas buvęs neteisėtai išauktas.

New Yorke sustreikavo 6.000 barzdaskučių. Skutyklose dirba tik savininkai.

FORMALIAI PRIĖMĖ.

Londonan atvyko 7 Rusijos Sovietų atstovai tartis pirklybos reikale. Užsienio reikalų ofise jie buvo formaliai priimti.

Iš 13 laivų į Persiją išlipo Rusijos bolševikų kariuomenė. Užėmė miestą Enzeli, kur buvo Anglijos kareivių būrys. Anglai pasitraukė.

GRUMOJO STREIKU.

Chicago 4.500 miesto darbininkų reikalauja algų pakėlimo ir streikuosia, jei nebus išpildyti reikalavimai. Pelenų ir atmatų vėžėjai gauna po \$9 dienų, reikalauja po \$11. Siūlyta po \$10. Nepriėmė. Gatvių taisytojai reikalauja 25 nuoš. pakelti. Jei įvyktų streikas, tai į kelias dienas pasmirštų miestas ir kiltų ligos.

KRAUJO PRALIEJIMAS.

Matewan, W. Va. — Buvo įvykęs susišaudymas tarp Baldwin Felts detektyvų iš vienos pusės ir policijos ir piliečių iš kitos. Užmuštų buvo 12 ir daug sužeistų. Kai del priežasčių susišaudymo, tai eina daug prieštaraujančių girdų. Policija sako, kad minėti detektyvai buvo išmetę kelias mainierių šeimynas iš namų kompanijai prigulinių. Būk tie darbininkai buvę atstatyti. Žmonės ir vietos policija užsistojo už darbininkus.

Vokietijos ex-kaizeris persikraustė į naują namą. Dabar pradėjo rašyti Didžiosios Karės istoriją.

Seimo atidarymo iškilmės

SEIMO ATIDARYMO DIENA BUVO DŽIAUGSMO IR IŠKILMIŲ DIENA VISOJE LIETUVOJE.

PIRMAM SEIMO POSĖDZIUI PIRMININKAVO GABRIELĖ PETKEVIČAITĖ, RAŠTININKAVO MURASKAITĖ.

IS RYTO KAUNE BUVO IŠKILMINGOS PAMALDOS VISŲ TIKYBŲ BAŽNYCIOSE.

KATEDROJE BUVO SEIMO NARIAI IR AUGSTIEJI SVEČIAI.

IŠKILMINGAI PASODINTA ATMINTIES AŽUOLAI.

DALYVAVO LIETUVIŲ ATGIMIMO PATRIARKAS JONAS BAŠANAVIČIUS.

Gegužės 18 dieną vakare Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra gavusi iš Kauno nuo agentūros "Elta" toki pranešimą:

Gegužės 15 dieną visa Lietuva, ypatingai Kaunas, iškilmingai šventė Steigiamojo Seimo arba Konstituantos atidarymo dieną. Kaunas pasipuošė vėliavomis, vydlais, vainikais, iškilmingais vartais. Visų rūšių kariuomenės parodavo Viešoj aikštėj akyvaizdoje Steigiamojo Seimo narių, Valstybės Tarybos, Lietuvos Prezidento, Ministrų Kabineto ir Užsienio atstovų. Visų tikėjimų bažnyčiose buvo iškilmingos pamaldos. Svarbiausios pamaldos buvo Katedroje, visų valdžių atstovams, Seimo nariams ir užsienio atstovams dalyvaujant. Visuomenės organizacijos, mokyklos ir žmonių minios su manifestacijomis nukeliavo devintan Kauno fortan, kur Valstybės Prezidentui, Seimo atstovams, vyriausybės nariams ir užsienio atstovybėms dalyvaujant tapo iškilmingai pasodinti atminties ažuolai. Šeštą valandą vakare miesto teatre tapo iškilmingai Steigiamojo Seimo susirinkimas atidarytas. Valstybės Prezidentas Smetona padarė Valstybės Tarybos ir Laikinios Vyriausybės darbų atskaitą, ir pareiškė, jog atiduodas Steigiamajam Seimui visą savo ir Valstybės Tarybos, Ministrų Kabineto, Valstybės Kontrolio ir Vyriausiojo Karo Vado kompetenciją. Steigiamojo Seimo nariai atsistojimu pagerbė žuvusių karžygių atmintį. Šio posėdžio pirmininku buvo pakviesta Gabrielė Petkevičaitė, kaip seniausias Steigiamojo Seimo narys, sekretorium-gi Muraškaitė, kaip jauniausias narys.

Steigiamasis Seimas yra gavęs labai daug pasveikinimų. Tarp kitko nuo Anglų Konsulo, Anglų Komisarų Baltijos valstybės Tallento ir daug kitų.

Pirmausisai Steigiamasis Seimas vienbalsiai priėmė pilną Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo formulą. Tat sutiko trukšmingą pritarimą šauksmais valio skaitlingos inteligentijos ir viso pilnintėlio teatro. Steigiamojo Seimo prezidentu išrinktas Stulginskis, krikščionis demokratas, sekretorium Natkevičius—socialistas liaudininkas. Steigiamojo Seimo Prezidentas yra paprašęs ir įgaliojęs Valstybės Prezidentą, Smetoną, Ministrų Kabineto, Valstybės Kontrolius ir Vyriausiojo Karo Vado eiti ir toliau savo pareigas ligi Konstitucijos nustatymo ir padėkojo Valstybės Tarybai ir Laikinajai Vyriausybei. Steigiamojo Seimo deklaracijoj tarp kitko Seimo prezidentas yra pasakęs, jog Seimas vyksiančias žemės reformą, rūpindas agrikultūrą, pramonę ir ypatingai darbininkų būvio pagerinimu ir visiems lygiai priethančių švietimu ir stengsiantis sudaryti gerus santykius su kaimynų valstybėmis. Posėdis pasibaigė devintą valandą vakare. Sekantis paskirtas pirmadienį 17 dieną gegužės. Vakare Ministrų Kabinetas priėmė Steigiamojo Seimo narius iškilmingai vakariene. Sekmadienį vakare ligi vėlybos nakties Kauno gatvėse pilna žmonių. Ūpas pakilęs, įvairiose vietose fajerwerkai, visuotinė illuminacija. Atidarant Steigiamojo Seimo susirinkimą buvo salintuojama artilerijos. Sodinant ažuolus kalbėjo Biržiška, Vidūnas ir Tumas. Iškilmėse dalyvavo Jonas Basanavičius. Biržiška yra atvežęs Vilniaus miesto ir apskrities lietuvių pasveikinimą Steigiamajam Seimui. Sekmadienį vakare Steigiamojo Seimo nariai buvo pakviesti iškilmingon vakarienėn prie anglų Konsulo Wardo ir Komisarų Tallento". Elta.

Tą pačią dieną nuo Lietuvos Atstovo Prancūzijoje, Oskaro Milašiaus, gautas buvo toksai kablegramas:

"Gavome nuo Prancūzijos premiero Millerando raštą dėl pripažinimo Lietuvos de facto nepriklausomybės ir drauge pasižadėjimą greitai išrūti klausimą dėl pripažinimo Lietuvos de jure". Pasirašęs Milašius.

J. VILEIŠIS, Lietuvos Atstovas Amerikoje.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

(Specialė "Darbininkui" korespondencija)

Kopenhagoje lietuvių reikalus veda Lietuvos Atstovas Jurgis Savickas. Jisai dar karės metu pradėjo darbuotis Lietuvos naudai. Nors buvo prispaustas neapsakomai sunkiomis aplinkybėmis, bet jis jas visas pergalėjo ir dabar turi Lietuvos vardą Danijos sostinėje pastatęs ant aukšto laipsnio. Per karę vien tik per jį tegalėjo lietuvių gyvenantieji plačiame pasaulyje susinešti su Lietuvos gyventojais. Per lietuvių atstovybės Danijoje kancelariją plaukdavo tūkstančiai laiškų kasdien iš Lietuvos ir į Lietuvą.

Čionai p. Savickio pasidarymavimu buvo atidarytas prelos biuras, kuris siuntinėjo žinias apie Lietuvą į visas dalis pasaulio. Iš šio biuro lietuvių laikraščiai per keturias valandas sužinodavo apie atsitikimus ar tai Amerikoje ar Anglijoje ar kur kitur. Bet trūkstant pinigų išlaidoms padengti, biuras buvo uždarytas.

Amerikos lietuviai gerai nesupranta kokia padėtis dabar yra Lietuvoje. Nors Lietuva užsienio skolų neturi, nors jos finansinė padėtis gerėja kasdien, bet jai stokuoja pinigų. Jau penki mėnesiai kaip Kopenhagos Lietuvos atstovybė negauna pinigų algoms, nei kitiems iškaščiams padengti. Lietuvos kareiviai nemokėti, bet visi nenuilstančiai dirba, visi turi tvirtą viltį, kad ateis geresni laikai. Ačiū Amerikos lietuviams, kad jie dar remia Lietuvos paskolą, kad jie dar savo giminėms siunčia pinigų. Tas pagelbtis daug.

Nors Kopenhagoje lietuvių mažai tėra, bet karts nuo karto atvažiuoja iš Amerikos. Šiandieną kalbėjaisi su p. Jonu J. Romanu, ką tik atvykusiu iš Amerikos. Jisai keliauja Lietuvon pradėti didelį biznio darbą. Per kelias dienas jo buvimo Kopenhagoje jau jis lietuviams svarbų darbą nuveikė. Sustiprino ir inorporavo ant 200,000 kronų Baltisk Transport Kompagnį, kuri turi savo kancelariją Kopenhagoje. Veliau girdėtis tos kompanijos ofisas bus atidarytas Liepojuje ir Klaipėdoje. Vietinės kancelarijos vedėju yra Karolis Groebingas daug prityręs komersantas. Liepojuje darbuosis p. Jazdauskas. Ta kompanija rengiasi pirkti savo laivus, kurie plauks tarpe Klaipėdos Liepojaus ir Kopenhagos. Tie laivai atidarys Lietuvai kelią į platų pasaulį. Dabar Lietuva iš visų pusių yra uždaryta. Su Vokietija negali susinešti, nes lenkai yra užėmę plotą žemės tarpe Lietuvos ir Vokietijos net iki Danzigo. Iš kitos pusės yra Rusija, per kurią su pasauliu negalima susinešti, o dar iš šiaurės yra Latvija, kuri nors ir prielanki lietuviams, bet vis nepatogu per juos su kitomis šalimis susinešinti. Lieka tik

vienas kelias, tai yra Klaipėda. Iki Klaipėdos iš Kauno keliauja Valstybinis Lietuvos laivelis, bet iš Klaipėdos nėra nei vieno laivo. Baltisk Transport Kompagnį vės tavorus ir pasažierius iš Lietuvos ir į Lietuvą. Girdėjan, kad lietuvių Prekybos Bendrovė yra pirkusi toje kompanijoje daugiau kaip pusę šerų ir valdymas žinoma pereina į Amerikiečių lietuvių rankas. Vedėju kompanijos pasilieka Karolis Groebingas, o jo pagalbininkas yra išrinktas p. Jonas J. Romanas.

Apie rinkimus Lietuvoje tikresnių žinių negali pranešti, nes jau savaitė laiko kaip lenkai uždarė rubežų į Lietuvą ir per tą visą laiką čia Kopenhagoje negaunama nei telegramų, nei laiškų, nei laikraščių. Su bevieliu telegrafu negalima susinešti, nes Lietuvoje yra tik labai silpna stotis, kuri į kitus kraštus žinių negali paduoti nei iš kitur primti. Lietuviai esame iš visų pusių uždaryti. Bet girdėtis, kad lietuvių Prekybos Bend-

rovė jau plenuoja atidaryti didesnę bevielinio telegrafo stotį, per kurią bus galima susikalbėti su Anglija, Prancija, Danija ir Norvegija. Tada nors žinių galėsime gauti iš Lietuvos ir paskleisti po platų pasaulį.

Danų kompanijos rengiasi didį biznį varyti su Rusija. Jau jie nori steigti popieriaus fabrikus Lietuvoje. Jau projektus turi padarę ir tik laukia progos mūsų krašto pramonę paimti savo rankosna. Manau, kad tas jiems nepasiseks, nes ačiū Amerikiečiams mes irgi kapitalo tokiems dalykams šiek tiek turime. Lietuvių Bendrovės Amerikoje sugijs ir ras kapitalo tiems reikalams. L. Atstatymo Bendrovė stveriasi už mažesnių darbų, kaip tai steigimo krautvių, pirkimo namų, uždėjimo krautvių ir tam panašiai. Nesibijokite Amerikiečiai, jūsupiniginai įdėti į Lietuvos pramonę nežus, bet atneš jums pelną, paimsitę pirklybą ir pramonę į savo rankas. Kopenhaga, Bal. 27, 1920.

Dvi paskutinės Meksiko Valstijis Yucation ir Campeche perejo į maištininkų pusę.

DAUGIAUSIA NAMŲ IR FARMŲ

Ant pardavimo su lengvoms išlygoms ir pigios prekės. Kurie norit teisingo patarnavimo, kreipkitės į šią Agentūrą, pažiūrėkit šiuos namus ir farmas.

3. Seimynų Dorchesterj beveik naujas namas ant Boston St. 18 kambarių, šiluma ir kiti visi intaisymai. Prekė \$9,000.

3 Seimynų Dorchester, kampsinis namas nuo Columbia R. D. 18 kambarių, su šiluma ir visais intaisymais. Prekė \$7,500.

So. Boston'e 5 seimynų ir 4 štorų namas netoli Broadway. Parsiduoda už labai pigią Prekė \$5,000.

2 Seimynų Brighton'e puikus naujas namas. Parsiduoda labai pigiai, su visais intaisymais ir šiluma. Prekė \$6,200, įnešti \$1,500.

1. Seimynų Mattapan'e namas, parsiduoda pigiai su visoms intaisoms, elektros šviesa ir garo šiluma, 7 kambariai. 4 metų senumo. Prekė \$4,800.

3. Seimynų Roselindale. 20 kambarių ir garadžiū del vieno automobilio. Namai su visais intaisymais, labai gražioji vietoj. Prekė \$8,600. Reikia įnešti \$1,500.

Farma, 103 akerei žemės, 3 arkliai, 22 karvės, 4 kiaulės, 50 vištų, su visais farmos priemonėmis, 6 kambaryų puikus namas. 2 banios vienas nauja, didelis sodas. Prekė pigi pagal vietos vertę.

Farma, 50 akerei žemės, 1 arklys, 2 karvės, apie 17 mylių nuo Bostono, netoli Brocktono. Žemė visa lygi. Prekė \$6,500.

Norėdami platesnių informacijų apie šiuos namus arba farmas, užiekit į mūsų ofisą arba klauskit per telefoną.

VINCENT A. JENKINS,

REAL ESTATE — Insurance-Mortgages,

395 Broadway, So. Boston 27, Mass.

TALBOT BUILDING ant 2-ry lubų.

Telefonas: So. Boston, 2341

Mūsų agentai: J. Morkunas, M. Karbauskas, J. Jakubauskas, P. Ruta, F. A. Zaleskas.

James M. Keyes Advokatas

350 Broadway, So. Boston, Mass

TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.

JEIGU VIENAS UŽIMTAS SAUK KITA.

Pareiškimas.

Zemiau, dedamas pareiškimas Lietuvos Steigiamojo Seimo socialdemokratų atstovams buvo priimtas Cambridge'io lietuvių prakalbose, katalikų vienybės surengtose gegužio 17 d. bažnytinėje salėje ir pasiūsta per Seimo sekretorių Natkevičių. Patartina šį pareiškimą išskirti, pasirašyti ir siųsti Seimo sekretoriui. Tenuaina tų pareiškimų kuodaugiasia. Jei susirinkimas jį užgria, tai reikia tą pridėti.

LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO SOCIAL-DEMOKRATŲ ATSTOVAMS.

Gerbiamieji:—

Sveikiname jus, kaip atstovus dalies lietuvių tautos garbingame Lietuvos Steigiamajame Seime.

Jūs, kaip legislatoriai, pripažinsite, kad piliečiai turi tam tikras teises ir pareigas. Demokratią pripažįstantiems žmonėms aišku, kad visų teisės turi būti lygios ir nei vieno teisės neturi būti varžomos. Bet kurti aišku, kad piliečiai turi ir pareigas, nuo pildymo kurių nei partijos, nei niekas kitas neprivalo išsisukinėti. Kalbant apie piliečių teises, neturi būt užmirštos ir pareigos. Pareigų našta neturi kristi vien ant piliečių dalies. Pareigų pildymo išsisukinėjimas negali būti toleruojamas.

Kariaujanti už nepriegulmybę Lietuva teisėtai ir teisingai laukė ir laukia iš Amerikos lietuvių paramos toje kovoje. Amerikos lietuvių tautos kovojančiai už savo teises, už nepriegulmybę Lietuvai. Bet kurie Amerikos lietuvių ir kaip dėjosi prie tos kovos? Didžiojo karo pradžioje Amerikos lietuvių pirmiausia rūpintis apie nukentėjusių del karo sušelpimą. Bet daugelis jau karo pradžioje pramatė, kad atėjo Lietuvai proga laisvės įgyti. Todel jau pradžioje pramatyta, kad reikės lėšų ir paramos lietuvių politiška akcijai. Vėliau pasirodė, kad taip maniusių neapsiriktai. Karui vis tęsiantis, lietuvių tautoje gimė nepriklausomos Lietuvos ideja. Didžiama Amerikos lietuvių džiaugsmingai tą ideją pripažino ir dėjosi prie jos kūnimo. Ką darė tuo tarpu Amerikos lietuvių socialistai? Nuo pat pradžios jie niekino lietuvių akciją diplomatijoje ir veikimą už Lietuvos nepriegulmybę. Sakė, kad Amerikos lietuviams reikia žiūrėti, ką Lietuvos lietuvių pasakys Lietuvos likimo klausime. Pagalios paaiškėjo, jog Lietuvos lietuvių stoji už nepriegulmybę. Ir tuomet Amerikos socialistai nestoji už nepriegulmingą Lietuvą. Galop lapkr. 2, 1918 "Darbininkas" perspauzdino iš Lietuvos socialdemokratų laikraščio "Darbo Balsas" straipsnį antgalviu "Lietuvos nepriegulmybė ir mūsų žmonių nuomonė apie ją". Nors iš to straipsnio aiškiai matėsi Lietuvos socialdemokratų nusistatymas už Lietuvos nepriegulmybę, bet Amerikos socialistuose nei po to nepriegijo nepriegulmingos Lietuvos ideja ir ikišiol jie dar senojo nusistatymo tebsilaiko. Yra keista, kad laukiame Suvienuytų Valstijų ir kitų viešpatijų vyriausybių Lietuvos pripažinimo, o tuo tarpu jos dar ne visi savičieji pripažino.

Siuomi, gerbiamieji, prašome daryti intaką į savo vienminčius Amerikoje. Prašome paraginti juos pripažinti nepriklausomą Lietuvą.

Atvykus Amerikon Lietuvos Misijai ir pradėjus kampaniją už Lietuvos Laisvės Paskolą, Amerikos lietuvių socialistai stoji prieš tą paskolą. Kadangi Lietuvos socialdemokratų partija dalyvavo steigime Lietuvos nepriegulmybės, dalyvavo jos ministerių kabinete, kadangi dabar dalyvauja Steigiamajame Seime, sudarant grupę Lietuvos Valstybės legislatorių, tai mes netikime, kad jūs užgirsite savo vienminčių amerikiečių nusistatymą Lietuvos nepriegulmybės klausime ir negatyvišką atsinešimą į Lietuvos Laisvės Paskolą.

Dar vienas dalykas. Didžiojo karo pradžioje įsteigė keli fondai šelpti nukentėjusius del karo lietuvių ir remti politiška akciją. Tasyk New Yorko Seime, kur formaliai dalyvavo socialistai ir tautininkai, buvo įsteigtas L. Šelpimo Fondas su griežtu pažymėjimu, kad jį mplaunksiantieji pinigai bus naudoti tik labdarinam darbui—šelpimui nukentėjusių del karo. Tas Fondas liko Amerikos lietuvių socialistų rankose, nes tautininkai nuo jo atsimeitė. Tan fondan žmonės suaukojo kaip spėjama apie \$50.000. Paprastai fondai duoda atskaitas kada, kaip ir kam pinigai sunaudoti. L. Šelpimo Fondas ikišiol neišdavė atskaitos iš surinktų pinigų. Teiktės, gerbiamieji, paraginti savo vienminčius išduoti atskaitą iš tų pinigų, kurie iplaukė į socialistų valdomą L. Šelpimo Fondą.

Vilimės, jog teiksitis padaryti tuose reikaluose atitinkamus žingsnius.

Su pagarba,

(Pasirašo)

Liet. St. Seimo Vedėjas.

ALEKSANDRA
STULGINSKIS.

(Nuo Mariampolės ir Kauno apygardų).

Aleksandras Stulginskis gimė 1885 m. vasario 26 dieną, Kutalių kaime, Kaltinėnų valsčiuje, Raseinių (dabar Tauragės) apskrityje—Pradžios mokslos išėjo Kaltinėnų liaudies mokykloje. Vidurinius mokslus Liepojuje ir Kaune. Augstuosius mokslus ėjo užsieniuose, būtent: Innsbruck'e (Tiroluje) ir Halles universituose, baigdamas 1913 metais Halles agronomijos institutą prie Halles universito.

Baigus mokslus pavyko jam gauti agronomo vietą prie Vilniaus Žemės reikalų Komisijos lietuviškai kalbančioj Vilniaus rėdybos dalyje Alytuje. Likęs rusų valdin. kėlė gyventojų ūkį ir jų tautinį susipratimą, nors už tai jam grėsė arba nustoti vietos arba būti perkeltam į sulenktą dalį.

Vokiečiams į Lietuvą ateinant nors ir buvo rusų valdininku, tačiau į Rusiją nevažiavo, pasiliko darbuotis Lietuvos sostinėje Vilniuje. Čionai parodė labai daug aktyvumo dėdamas prie visų Lietuvos visuomenės darbų: taip mes matom jį steigiant pirmuosius tuomet Lietuvoje mokytojų kursus, aktyviai dalyvaujant Centro Komitete nukentėjusiems del karo šelpti ir vedant didelį to komiteto darbų ūkį, pirmininkaujant švietimo draugijai "Rytas" atstovaujant lietuvių prie vokiečių. Kartu su kitais Vilniaus lietuvių leidžiant "Lietuvos Aidą" paskiau "Tėvynės Sargą", "Ūkininką" ir tt.

Atstovaudamas lietuvių pas vokiečius visoms pajėgoms gynė lietuvių tautos reikalus, jei Vokiečiai neįsteigė Vilniuje savo vokiškų mokytojų kursų, jei nepavyko kitiems įvesti vokiečių politikos į "Rytą" Draugiją, Stulginskio vedamą mokytojų seminariją—tai čionai labai daug padėjo tamprus Stulginskio spyrimos ir priešinimos.

1917 metais darbavosi sušaukiant 1-mąją lietuvių Konferenciją ir buvo išrinktas Tarybos nariu. Būdamas Taryboje buvo šalininkas atsargios Tarybos politikos su Vokiečiais, todėl jis nesutiko su Tarybos daromomis konvencijomis su Vokietija, jis griežtai priešingas buvo V. Tarybos žygiui kviečiant Hercogą Urach'ą į Lietuvos Karalius ir tt.

Jam buvo pavesta vesti tremtinius ir belaisvių grąžinimo komisiją. Komisijos darbas buvo labai sunkus, nes tuomet veikė viską galįs gerai organizuotas vokiečių karinis aparatas, kuris visą komisijos darbą trūkdė. Komisijos Pirmininkas Stulginskis kėlė eikštėn nešvarius vokiečių darbus ir sumanymus su mūsų tremtiniais ir vis delto daug nuveikė šiuo reikalu.

Susidarant pirmajam Lietuvos Kabinetei Žemės ūkio Ministerio portfelio Stulginskis nepriėmė delei solidarumo su draugu Dr. Purieku ir kad už protestuoti prieš nedemokratinį santaros nusistatymą, kad kunigas negali būti ministeris, bet sabotazą, kaip kad darė socialistai, neskelbė, dėjosi prie valstybinių darbų, net tokiais atsitikimais, kur išėjimas neaiškus buvo, Stulginskis driso eiti į darbą; taip mes matom jį važiuojant į Liepoją

pasveikinti Lietuvos valdžios vardu atvykusių anglų ir su jais tartis, nežiūrint į tai, kad bolševikai tuomet jau Lietuvai grąsino.

P. Voldemarui organizuojant Lietuvos kariuomenę ir darant klaidas, būtent statant kariuomenės priešakyje jau mums žinomą generolą Kondratavičių ir kitus rusus, Stulginskis kaip V. Tarybos narys, pirmas nurodė P. Voldemarui, kad tokiu būdu kariuomenės negalima bus suorganizuoti, jis reikalavo, kad kariuomenės organizacijai pirmųjų pirmiausia būtų sudarytas branduolys tautiniais pamatais, o apie tą branduolį būtų spiečiama kariuomenės valstybės pamatais, nes tuomet į Lietuvos valstybę kaip tokią, žydai, gudai, lenkai dar visai netikėjo. P. Voldemarą tame klausime prisispirdamas palaikė socialistas liaudininkas tuomet dar V. Tarybos narys J. Vileišis. Pasirodė, kad reikalavimas A. Stulginskio buvo teisingas ir pastatytas laiku, nes gen. Kondratavičius su valstybės pinigais pabėgo pas rusus, o rusai viršininkai turėjo būti pralinti, P. Voldemarui į užsienį pasprukus.

Į Slezevičiaus kabinetei Stulginskis ėjo kaip ministeris be portfelio kartu su V. Čarneckiu nuo kr.-dem. partijos. Esant kabinete 5 ministeriams socialistam ir šeštajam p. Leonui socialistų ištikimam draugui, einant kartu su jais. Be to būdamas be portfelio, aišku, kad ne ką galėjo nuveikti. Reikia pastebėti, kad ir čia Stulginskis žiūrėjo realaus gyvenimo reikalų; taip Stulginskui laikinai valdant Finansų Ministeriją, Kabinetas sesiskaitydamas su Stulginskio nuomone nebuvo išleides įsakymą kuriuo užginama, jei nepavyko kitiems įvesti vokiečių politikos į "Rytą" Draugiją, Stulginskio vedamą mokytojų seminariją—tai čionai labai daug padėjo tamprus Stulginskio spyrimos ir priešinimos.

Dovydaičio kabinete pirminką pavaduodamas Stulginskis išleido seniai pageidaujamą įstatymą, kuriuo draudžiama kariškiams užsiiminėti politika, įstatymą apie konfiskuotus ir cerkvei dovanotus nejudomus turtus ir tt.

Antrajam Slezevičiaus kabinetui kaip Žemės ūkio ir V. Turtų Ministeris rūpinosi Valstybės žinioj esamus dvarus ir kitas žemes atiduoti dirbti ir privačias rankas patenkinant bežemius ir mažžemius. Žemės reformai vykinti dėtos pastangos, kad paruošus tam įstatymui sustatyti tikslų žinių iš vienos pusės, iš kitos g. pusės, kad parengus ganėtiną matininkų skaičių išleistam žemės reformos įstatymui vykinti. Be to prie Stulginskio buvo prarastas įstatymas apie sodžių dalijimą į ivenikemius, įstatymas kariškius aprūpinti žeme, kuris labai sparčiai gyveniman buvo vykdomas; įstatymas kuriuo normuojama būtų ir namų samdymas, kuriuo nuomininkai apsaugojami nuo namų savininkų išnaudojimo. Buvo parengtas ir per Kabinetei prarastas įstatymas, kuriuo ginama dvarininkams parduoti ir įskolinti savo dvarus, bet tam įstatymui nebuvo lemta sulankti p. prezidento parašo. "Įstatymas del privačių dvarų nuomos normavimo", kuriuo pažabojama dva-

rininkų savivaliavimas išduodant žemes nuomon ir apgina ma silpnųjų bežemių ir mažžemių reikalai.

Paskutiniu laiku dirbdamas Valstybės Taryboje, buvo šalininku aktyvios užsienio politikos, nurodė Užsienio Ministerio klaidas politikoje su mūsų kaimynais.

(Kauno "Laisvė")

SIŪSKITE knygų ir laikraščių į Lietuvą saviškiams kuodaugiasia. Siųskite laiškines popieros ir konvertų.

Kam rūpi Lietuvos šviesi ateitis, lai perka L. L. P. Bonų.

HARTFORDO IR APYLINKES LIETUVIŲ ATYDAI!

GERBIAMI TAUTIEČIAI:—

Norime pranešti visuomenei, kad mes esame pirmi lietuviai graboriai Hartford'e. Taip-gi turime laisnius balsamuotojų iš "Board of Health". Mes visados esame pasirengę patarnauti savo tautiečiams koprielandankiausiai ir pigiaus negu svetim-taučiais.

Tai-gi reikale laidotuvių kreipkitės žemiaus nurodytu antrašu. Turime savo automobilius, kuriuos parsamdome del krikštytų, veselių ir kitokių pasivažinėjimų. Visais tam panašiais reikalais kreipkitės pas mus. Mes duosime geriausį patarnavimą. Todel nepamirškite lietuvių.

WAŠKELIAUČIUS IR AUKŠTICALNIS

LIETUVIAI GRABORIAI

16 Charter Oak Ave., Hartford, Conn.
Tel. Charter 2393

AR VAŽIUOJI LIETUVON.

O KUOMI MANAI UŽSIIMTI PARVAŽIAVĖS?

Jeigu nemoki ūkės vesti, turėsi gyventi mieste ir dirbti fabrikoje už mažą algą.

KODEL NENORI TURĖTI SAVO FABRIKĄ LIETUVOJE?

Jeigu vienas nepajėgi, prisidėk prie tūkstančio tokių darbininkų kaip pats ir galėsi! Nereiks darbo prašinėti, turėsi gerą pelną sau ir padėsi kraštui iš sunkios ekonominės padėties. Būsi savininku ir darbininku fabriko Lietuvos.

NORI ŽINOTI KOKIOS?

Reikalingiausia Lietuvoje, pigiausia ir greičiausia įsteigiama, duodanti daugiausia lengvųjų ir švartų darbų žmonėms, didžiausią uždarbį darbininkams ir geriausią pelną savininkams yra—ČEVERYKŲ FABRIKA. Tą daugelis pamatė ir suėję sutvėrė čeverykų bendrovę, pavadindami ją vardu K. Česnulo, vieno iš jos užmantojų, būtent:

THE CHESNUL SHOE MANUFACTURING CO.

Sitos bendrovės iniciatorių tikslu yra sukelti Amerikoje reikalingą fabrikos vedimui kapitalą, sutraukti specialistus lietuvių darbininkus, ir departamentų vedėjus kurie yra dirbę kaip ekspertai didžiausiose fabrikose Amerikoje, k. t. Douglas ir Walk-Over dirbtuvėse ir pirmiausiai pradėti fabriką Brockton'e, Mass., o greit po to ir Lietuvoje, kur jau dabar yra nužiūrima geriausia tam vieta.

Kiekvienas Lietuvis privalėtų imti šią vienatinę progą ir tapti nariu šios Bendrovės. Ji yra įsteigta ir bus vedama sumaniausiu ir žymiausiu su pasitiekėjimu mūsų visuomenės žmonių.

BENDROVĖ YRA INKORPORUOTA ANT \$200,000.00.

Sėrai visi po \$10 dolerių.

Kiekvienas šėras turi balsą. Parduodame vieną šėrą ir daugiau. Daug šėrų jau esame pardavę. Tikimės, kad apie pabaigą šių metų jau bus viena čeverykų dirbtuvė Brockton'e, Mass., o kita Lietuvoje.

Atsimink, kad tik už \$10.00 gali likti dalininku savininkystės čeverykų dirbtuvės ir galėsi gaut gerą darbą čia arba Lietuvoje ir gerą pelną ant idėtų pinigų.

Nelauk! Siųsk Dešimts Ar Daugiau! Paremk Lietuvai Naudingą Sau Reikalingą Ir Pelningą Darbą!!!

Pinigus, money-orderius arba čekius registruotame laiške adresuok:

THE CHESNUL SHOE MANUFACTURING CO.

395 W. BROADWAY,

SOUTH BOSTN 27, MASS.

MILŽINIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS.

MONTELO, MASS.

LIEPOS-JULY 5, 1920 KVARACIEJAUS UKEJE, N. CARY ST.

Lietuvių R.-Katal. Federacijos 9 skyrius Montello, Mass. sutelkė geresniasias organizuotas ir pavienias Brocktono-Montello lietuvių pajėgas surengti didelį, smagų ir naudingą išvažiavimą.

Sudaryta yra labai įvairus programos, kurs turės labai linksmai užimti publiką, kurią ir kviečiame iš visos Naujos Anglijos. Išvažiavimo pradžia nuo 9 val. iš ryto.

Bus visokių žaislų: base ball, lenktynės, bėgimai ir kiti kitokiai. Atsižymėjusiems žaisluose skiriama yra paskirstyti iki \$200. Suagusiųjų pirkdami tikietus už 35c. gali laimėti auksinį \$5. Išpildžius visą programą bus šokiai, prie puikaus orkestro ant naujų grindų. Pašokusiems iki valiai galima bus gauti ir užkasti ir atsigerti.

Pelną nuo išvažiavimo skiriame naujos bažnyčios statymo pagreitnimui. Tikslas gražus, todėl ir publikos gražios tikimasi.

Vieta yra daug puikesnė negu pereiną metą. Pereitą metą mes negalėjome užganėdinti publikos, nes lietus užkenkė. Tad šį metą, mes padėsime visas pajėgas, kad atsieisti publikai ir visus užganėdinti. Tai-gi širdingai užkviečiame visas apielinkės kolonijas koskaitlingiausia atsilankyti.

Užkviečia RENGEJAI.

Ir-gi Žmones.

(Tąsa)

Už valandos persiskirsime, o po teisybei net nežinosime su kuom turėjome laimę?

— Ištikrųjų. Esmi kunigas Lauras Šviamšas, kamendorius iš Paslėpsnio.

— Neapsakomai džiaugiasi. O aš esmi Jonelis Širšė.

— Jėzus, Marija, Juozapai!..

— Kas kunigėli?

Kunigas išbalso, kaip popiera. Tuose baisiose revoliucijos laikuose tiek matėsi baisenybių tiek apie jos priklausę ir prisikaitę, kad net ir visa žiaurioji šios nakties istorija buvo jam suprantama, bet kad jis galėtų kartu keliauti ir degtinę gerti su Joneliu Širše, tai jau tas niekaip dievo-baimingo kunigėlio galvelėje sutilpti negalėjo.

— Ką kunigas į mane taip baisiai žiūri kaip į biblijos pranašysčių bestiją?

— Perprašau tamistą, kolabiausią atsiprašau, bet niekuomet nemaniau... tiek prisiskaitė laukraščiuose... ir iš apsakymų...

Jonelis nuoširdžiai nusijuokė.

— O ką? Atmisi kunigėlis iki mirties apie šios nakties nuotikius ir apie susitikimą su žmogžudžiu...

— Kvatojo kaip kūdikis.

— Ale kas kunigėlį prispyrė prie šiandieninio maršo per žaliąją juostą?

— Ot! menkas dalykas. Kipšas mane pagundė pasakyti bažnyčioje kad žmonės skaitytų lietuviškus laikraščius ir juos platintų. "Geradariai" pranešė raudon-siūliams, na ir kaip dabar toki laikai tai norėjo mane suimti ir į ten kur pietų neduoda patupdyti...

Ir kaip-gi kunigas išdrįsai tokį "kriminalą" padaryti?

— Ką-gi? Padaryta! reikia atkentėti.

— Kur-gi kunigėlis žadate keliauti?

— Nė pats nežinau...

— O pinigų ar turi?

— Keletą rublių turiu.

— Važiuk į Ameriką ir aš dar kiek prigelbėsiu.

Išitraukė iš užančio mašną, išėmė gerą pluoštą raudonųjų ir neskaitydamas įteikė kunigui.

— Mano geradėjau! kuomi-gi aš tamistai atsidėkavosi?

— Juokų krėtimas atsidėkavojimas. Išsigerk kunigas degtinės ir trauk tuo taku ant Smalininkų, o tenai sėsk į garlavį ir į Tilžę...

Tuojaus atsisveikino ir kunigas Šviamšas traukė gilyn į Prūsus po nosę mūrmėdamas:

— Ypatingas žmogus! Bet išmintingas ir geros širdies... Tegul jį dievai, juk tai tikras žmogžudys...

Pasipurtė kai uksuso išgėręs ir į užpakalį neatsižvelgdamas nutraukė tolyn.

Jonelis ilgai veizėjo į Pelekių pušyną kurs paslaptingai ošdamas davė rytmetinę pagarbą savo Sutvertojui—ir vienoje valandėlėje perbėgo mintimi visą savo praeitį, dabar rubežiumi ir kardonu nuo jo atskirtą.

Kovojo kaip padūkęs, o dabar bėga. Tiek darbo, tiek kraujo užpakalyje—ir kam tas viskas?

Kokia nauda?

Kur pasekmės?

Tiek nekaltų pūva kalėjimuose, o jis eina į pasaulį, prasišalina nuo atsakomybės, kaip Pilotas nusiplauna rankas ir maršuoja į užtarnautą atsilsį. Ir ką-gi veiks? Liksiol dar apie tai net nepagalvojo.

Buvo valandėlė kurioje pašokęs norėjo bėgti atgalios, duotis suimt ir dingt garbingai, bet tos minties greitai atsikratė. Kam Rusų meškinui didint garbę, jau jam ir taip jos gana!

Išsiėmęs iš kišenės brauningą graudžiai į jį pažiūrėjo, sviedė į mišką ir greitai nusiskubino gilyn į Prūsus švilpaukdamas "Lietuva tėvynė mūsų"...

Tokai buvo Jono Gurgaičio iš tėvynės iškeliavimas ir tokai galas jo jaunystės troškimų, darbų ir idealų.

BE VIETOS.

Du tūkstančių anglėkasių "polekų" vienoje Vakarų Vokietijos dalyje žingeidžiai klausėsi naujai atvykusio kalbėtojo kurs streikieriam kalbėjo lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai prakalbas.

Vadinosi bene tik Litvinskis, ar kaip ten kitaip, pribuvęs iš Vilniaus, Varšavos ar Galicijos kas kam darbo, bet kad kalbėjo, tai kalbėjo. Joks kunigas taip nepatropis. O gal jis net ir kunigas, nes taip jo rankutės plonutės ir baltos, kaip pakelia, tarsi imsi ir palaimis...

Bet širdį turėt turi gerą, vargus žmonių žino ir protą tur nemaną. Kaip iš knygos skaitytų taip rėžia ir rėžia apie darbininkų vargus, skriaudas ir išnaudojimus, apie reikalingumą organizavimosi ir tt.

Vyrų net kumštės pačios gniaužės, nes kiekvienas nekarta pats apie tai mąstė, ką dabar iš kalbėtojaus burnos girdėjo, o jau tokio turėt nerasi kurs ant savo kailio išnaudojimo nejaustų. Čionai gi girdi, koki tai milžiniški turtai iš jo darbo auga! Kad jie tuo auksu kur paspringtų.

Salėje tylo, kaip bažnyčioje, o užbaigus prakalbą, šauksmai ir plojimai, tarsi lubas nukels.

Ant estrados sėdi vietiniai pilvūzai lenkai: ponas redaktorius, ponas karčmorių ir keletas ponų krautuvinkų. Tik jie žino kalbėtoją...

Visi jį sveikina.

— O tegul tamistą žasins užtupia p. Gurgaiti!

— Kaip Dievą myliu, nieko panašaus neesu girdėjęs.

— Kur tamista to ir išsimokina?

— Ale gi ir davei vokiečių kapitalistams vėjo.

Savo keliu būtų gerai kad tamista būtų kiek tiek daugiau, tamista suprant... apie tėvynės meilę... žinai tamista... ne kardu bet taip sau savas pas savą, tautietis pas tautietį... palaikyt saviškių... kišenių... kad parėmus...

— Taip savas pas savą!

Gurgaitis šluostėsi prakaituotą veidą ir visiškai neklausė ką ponai didikai plepėjo. Priegtam skubinosi į antrą vėtą su prakalba kur jo laukė darbininkai netolimoje šachtoje. Bet-gi negalėjo išsisukti neišgėręs keleto stiklų alaus su tais pone-liais.

— Po stiklo alaus, geriaus dainuojasi! eha-cha-cha!—užtraukė smuklininkas.

— Už dyką dainuot skauda gerkle—pridėjo spaustuvinkas.

— Na tai dar po viena?—užbaigė tą filozofišką ginčą ponas siuvejėjas.—Už gerbiama kalbėtojaus sveikatą!

Gurgaitis buvo nuvargintas nuolatinėmis prakalbomis, agitacijomis, draugystė žmonių su kuriais turėdavo nuolatos reikalus, tad nieko ypatingo, kad kone nudžiugo, kuomet vieną gražų mielą rytą policija jį nusitaračkinio į stotį, iš tenai nutarabanijo į teismą ir iš teismo nubogino už geležinėmis krotomis apsaugotų langų, matomai iš meilės ir atsargumo kad iš ten jį koks katinas neišneštų.

Trisdešimt dienų išsėjos Jonelis ant kalėjimo minkšto patalėlio, rūkydamas tautiečių prisiumčius paperosus, kuriuos žemesnieji valdininkai ir kalėjimo prievaizdos, už tam tikrą atlyginimą, per pusę su juomi dalydavosi. Išsėjos po keletos mėnesių trunkamosi po įvairias vietas Vokietijos, išsėjos nuo kasdien taikymosi prie šurkštus tamsių žmonių apsiėjimo ir įpročių, nudėvėtų išsireikškimų, nepadorių kalbų, prasto alaus ir dar prastesnių sukvailintų ir ištvirkusių žmonelių nuomonių ir saprotavimų.

Ateidavo jam į mintį seni laikai, seni žmonės, kovos draugai, Kauniškiai, Vilniškiai ir Veršviškiai, o kaip jie, nepalyginamai augščiau stovėjo už tuos Vokietijoje skurstančius tautiečius. Liūdnei pradėjo švilpauti dainelę:

Oi! vargas mano klapatai

Kur aš pasidėsiu be turto,

Kur tik aš nueisiu, vis bėdas atrasiu

Del savęs.

Nusijuokė. Nusispjovė.

Bet-gi ant galo, pagalios, esu geroje draugijoje, nes tiktai pats su savimi. Nesvietiškai kvaili visi tie gudragalviai kad juos kur štas keturiolika... Kad taip nerus į Kauną... Bet prie ko prisiglaus?

O-gi, kad sugautų, kartuvės be mažiausios abejonės, to neduok Dieve. Amen.

Atsisėdo ant guolio, užsidedė naujai papirosą ir vėl paleido vadžias savo mintims ir svajojų, mąstė...

Taip slinko diena už dienos, kol galiausiai ja mpranešė kad jau galas.

Leido jam atsisveikinti su viengėnčiais ir įsakė kad per 24 valandas išsinešdintų lauk iš Vokietijos rubežių. Ką-gi bedarys, nupyskėjo į Hamburgą ir iš ten užsėdo ant laivo išplaukiančio į New Yorką, į Ameriką, į šalį dolerių ir kapitalizmo stebuklų, pas motiną tų, kuriems perankšta arba alkis kankina Europoje. Kur visi yra laisvais ir kartu vergais visagalingo dievaičio—Amerikos dolerio.

(Bus daugiau)

Aš laiminga, aš laiminga!

Mano gėlės man nevysta,

Žiemą vasarą žaliuoja,

Ir vėjelis jas meilinga

Ranka glosto ir myluoja.

Mano gėlės man nevysta.

Jos nepaprastosios gėlės,

Tokios gražios ir malonios.

Jos man jaunos dienuželės

Prie senosios motinėlės,

Dienos džiaugsmo laimuželės,

Tokios gražios ir malonios.

J. Sakalas.

Svarbiausias reikalas, tai išpirkimas L. L.

P. Bonų. Pirk dabar, kad paskui nebūtų po

F. V. laikui.

Šv. Cecilijos Choras, Rochester, N. Y.

Šokikai, pa sižymėjusieji tautų išdirbin in parodoje.

ROCHESTER, N. Y. Ateivių Išdirbinių Paroda. Lietuviai užėmė 1-mą vietą.

Nuo balandžio 10 iki 19 d. didžiausioje miesto svetainėje atsiduvo visų ateivių tautų išdirbinių paroda, kurią užmašė ir surengė miesto įtekin-giausi žmonės su pritarimu Chamber of Commerce. Parodos tikslas buvo suartinti amerikiečius su ateiviais, parodant amerikiečiams ateivių gabumus—jų išdirbinius. Vietos lietuvių subruzdavo visu smarkumu rengties prie šios parodos. Lietuviai parodė visą liną išdirbystę, nuo pat pradžių iki išaustam audeklui. Turėjo užaugintus žalius linus, ratelį, ant kurio buvo verpiama, stakles, kur buvo audžiamas dešimties nyčių audeklas. Audė R. Vencevičienė, patyrusi Lietuvos audėją, kuri ir čia yra padariusi didžiai brangių bažnytinių daiktų ir papuošus vietas klebonui kun. Kasakaičiui. Pavyzdžiui už kamžą, jos padarytą, šaudyklyte nunarstytą, parodoje siūlė 300 dolerių, kad tik jį parduotų. Taip-gi šioje parodoje buvo išdėstyta daug

gražių lininių audeklų, abrušų, meginių ir įvairių spalvų juostų, kuriuos daiktus sunėšė vienos lietuvių moters. Apie tuos visus daiktus ir jų išdirbystę publikai gambiai aiškino V. Paluikienė. Tam lietuvių skyriui buvo suteikta pirmiausia ir gražiausia vieta svetainėje. Aplink tą skyrį iš visų pusių per visas parodos dienas buvo prisigrūdę žiūrėtojų, kurie įdomavo ta visa išdirbystę. Vietos angliški laikraščiai reporteriai traukė fotografijas ir talpino laikraščiuose plačiai aprašydami su visomis smulkmenomis išimtinai visą linų išdirbystę, nuo pat pradžių iki išaustam audeklui. Turėjo užaugintus žalius linus, ratelį, ant kurio buvo verpiama, stakles, kur buvo audžiamas dešimties nyčių audeklas. Audė R. Vencevičienė, patyrusi Lietuvos audėją, kuri ir čia yra padariusi didžiai brangių bažnytinių daiktų ir papuošus vietas klebonui kun. Kasakaičiui. Pavyzdžiui už kamžą, jos padarytą, šaudyklyte nunarstytą, parodoje siūlė 300 dolerių, kad tik jį parduotų. Taip-gi šioje parodoje buvo išdėstyta daug

sižymėjo netik savo išdirbinių, bet ypač dainomis ir šokiais. Jų dainos ir šokiai artistiška išpildyti žavėte-žavėto publiką. Dalyvavo skaitlingas šv. Cecilijos choras, vedamas vargonininko J. Šokelio. Mat, parodos laike visais vakarais būdavo programos, kurį išpildydavo tautos su savo šokiais ir dainomis. Lietuvių choras dainavo daugiausia p. Šimkaus kompozicijas, liaudies dainas. Gilų išpūdį darė ant klausytojų tų dainų melodijos, kurios dar pirmą kart skambėjo svetimtaučių ausyse. Tą liūdią triukšmingas rankų plojimas ir prašymas jas atkartoti. Vietos laikraščiai patalpino ilgiausius straipsnius apie lietuvių dainas, jų mintį ir dvasią, jų harmonijos grožybę ir apie artistišumą, su koku jas vietinis choras išpildė. Taip lietuvių dainos ir jų išpildymas patiko svetimtaučiams, kad parodos komitetas specialiai užkvietė lietuvių chorą padainuoti per paskutinį parodos vakarą, kuriame nedalyvavo nė vienos tautos choras, tik lietuvių, kuris gerai išpildytomis dainomis nekaipo apvai-

nikavo visos parodos užbaigą. Reikia pripažinti, kad šv. Cecilijos choras turi gražius balsus ir ačiū p. Šokelio pasidarbavimui puikiai išsilavino. Garbė vedėjui ir choristams už tokį gražų pasirodymą ir paaugstinimą tuom patis mūsų lietuvių vardo!

Lygi garbė priklauso ir šokikams už gerą išpildymą savo užduoties. Jie labai svariai ir maloniai atrodė ant stadijos, nes vyrai buvo baltai pasipuošę, t. y. tik su baltais marškiniais ir baltomis kelnėmis ir lietuviškais spalvotomis juostomis persijuosę; merginos buvo tautiškai apsi-rėdę. Šoko: "Noriu miego", "Suktinį" ir "Klumpakojį". Taip tie šokiai patiko publikai, kad kiekvieną šokį jie turėjo atkartoti. Taip-gi programoje dalyvavo 30 mažų mergaičių, baltai pasipuošusių, kurios šoko įvairius lietuviškus žaislus ir sudainavo keletą dainelių. Paprastai, mažieji išpildydavo programą dainomis, bet delei lietuvių mergaičių gražaus pasirodymo, parodos komitetas jas užkvietė dalyvauti ir vakaro programoje. Ir ištikrųjų, tos mergaitės gerokai prasilavinusios šokime ir gražių sutartinu dainavimu darė labai malonų išpūdį.

Taip tai lietuvių pasižymėjo šioje parodoje, ačiū tai geram ir sumaniam komitetui, kurį sudarė: V. Danielius, kun. J. Kasakaitis, M. Stučka, W. Stanley, P. Sabestinas ir P. Milevičius. Daugiausia pasidarbavo tai V. Danielius, kuris nesigailėjo nei laiko, nei išlaidų, kad tik viskas pavyktų kogeriausiai. Jis yra jau nekarta pasižymėjęs tarpe vietos lietuvių, kaip sumanus ir darbštus vyras, kuris į kiekvieną dirbamąjį darbą įdeda savo širdį. Šios parodos rengimas buvo tai begalo sunkus darbas, bet ypatingai p. Danielius buvo jam atsidavęs su kūnu ir dūša, ir ačiū jam ir drauge visam komitetui, kad lietuvių buvo toks pasisekimas ir pasižymėjimas tarpe visų kitų tautų.

Galutinai, negaliu užtylėti apie korespondenciją, tilpusią "Darbininko" No. 51, kurioje p. A. Žiemys trumpai paminėjęs apie šią parodą, išsireiškė, kad lietuvių choras buvo mažas ir persilpnas. Visai netiesa. Jis, matyt, tą rašė ar nesuprasdamas, ar vadovaudamasis blogais noris. Jis tą sprendžia sulig savo neišlavinto muzikališko skonio, sulig kurio, jei choras visą laiką rėkia, yra tai tvirtas choras; jeigu choras prisilaiko muzikališkų taisyklių ir užlaiko ženklus, kaip darė čia minimas choras, yra tai silpnas choras. Choras nebuvo mažas, nes susidėjo iš 42 ypatų. Jeigu vietos angliški laikraščiai pažymėjo, kad tik lietuvių choras yra "splendidly trained", t. y. puikiai išlavintas, jeigu muzikos žinovai ir kitų chorų vedėjai linkėjo jam, išsireikšdami, kad puikiai sudainavo, tai priparodymas, kad tas choras nebuvo persilpnas. Deltogi p. Žiemys nepri-valejo rašyti apie tą, ko pats, nesupranta, arba, dar blogiau, jei tas buvo daroma su noru kam nors nekaltu būdu įkasti, ką nors pažeminti. Nors yra žinoma, kad p. Žiemui malonu surasti blogo nors krislį ypač tame veikime, kame jis pats nedalyvauja ir nepirminkauja, vienok toki nebūti blogumą, tik pramanytą su tikslu kam nors užkenkti, paduoti visumenės žiniai, yra tai niekingas darbas.

F. Šlapelis.

"DARBININKAS"
(THE WORKER)
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian
R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$4.00
Boston and suburbs\$5.00
Foreign countries yearly\$5.00

Entered as second-class matter Sept.
22, 1915 at the post office at Boston,
Mass., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate
of postage provided for in Section
1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized
on July 12, 1918.

LIETUVOS DVARŲ KLAUSIMAS.

"Draugas" num 114 svarstė dvarų dalinimo klausimą. Nurodo, kad partijos, įtraukusios į savo programą dvarų dalinimą, dabar negali nuo to pažado atsiitraukti. Todel Steigiamojo Seimo atstovai už partijų, kurios stovi už dvarų dalinimą, turės stovėti už tai ir Seime. "Draugas" nurodo klūtis dvarų dalinimo. Nurodo, kad dvarų triobos mūrinės didelės, mažam ūkiui visai netinkamos. Jas griauti būtų šaliai nuostolis. Todel dvaruose, sakoma "Draugas" reikėtų steigti mokyklas. Pradžią jau padaryta, žyplių dvare jau turėjo prieglaudą Seinų seminarija.

Daugelyje dvarų ištikro bus galima įsteigti mokyklų. Mokyklų netik padaryti, bet ir augštesnių. Agrikultūros institutus tik dvaruose ir bus patogiausia steigti. O tokių institutų reikėtų bent po vieną kiekvienam apskrityje. Ten būtų vedamas pavzdingas ūkininkavimas. Viso apskrčio ūkininkai galėtų pasinaudoti. Tuose institutuose būtų galima rengti ūkininkams paskaitas apie pagerinimą ūkių ir taip toliau. Lietuva yra žemės ūkio šalis ir ūkio iškėlimas ant augštesnio laipsnio turi rūpėti ir Lietuvos valdžiai ir visiems.

Bet visuose dvaruose nepristeigsi mokyklų. Dar yra kitokių tautai reikalingų įstaigų, kurios patogiausia būtų steigti ne miestuose, bet dvaruose. Dabar Lietuvoje yra daug našlaičių. Girdime, kad Kaune esą jiems prieglaudų. Miestas ne vieta našlaičių prieglaudoms. Toms įstaigoms geriausia vieta dvaruose. Reikia kuogreičiausia paskirti keletą dvarų, kur našlaičius sugabenti globoti, auklėti, mokyti amatų, ūkininkavimo ir tt.

Paskui Lietuvoje yra ubagų, paliegių, neįgalinių, kurie gula ant visuomenės pečių. Jie elgetauja, vaikščioja po kaimus, nusėda šventorius. Elgetos Lietuvoje turi būti sutvarkyti. Po žmones jie neturi vaikščioti, ir ant šventorių jų koncertų nereikia. Kiekvienam apskrityje paskirti po dvarą, kurin sugabenti visus apskrčio ubagus ir ubages ir ten jie tedarba jiems galimus darbus ir rengia savo koncertus. Po ubagystės priedanga neretai slapstosi visokie valkatos, tinginiai, vagys. Ubagavimas Lietuvoje turi būti

Tarp kitų tautų socialis- tų ir musiškių.

SOCIJALIZMO SKILIMAS.

Kuomet Rusijoje pasirodė bolševizmas ir paskelbė obalį, kad buržujų valdžia reikia nuversti ugnimi ir kardu, socializme kaip sistemoje apsiereikšė skilimas ir suirutė. Ne visi socialistai nori eit kraštutiniu bolševizmo keliu. Socialistų kongrese, laikytame Strassburge, raudonieji pralaimėjo. Prancūzų socialistai balsavo kad neprisidėjus prie taip vadinamųjų trečiųjų internacionalų, kurie seka Lenino ir Trockio programą, būtent, kad viso pasaulio valstijų valdžias reikia versti nuversti. Jie verčiau nori perorganizuoti kraštutinių programą ir suvienyti viso pasaulio socialistus į vieną kūną. Tas nevyksta. Jau pačiame Prancūzų socializme pasirodė skilimas, nes įžymi dalis dar vis laikosi su bolševizmu. Tokiu būdu, kaip išsireiškia belgų laikraštis "Independance belge" socializmas Prancijoje, per tris metus blaškėsis betiksliai ir šen ir ten, priejo galutinai prie netvarkos ir chaoso. Karo metu Prancūzų socialistų politika buvo pasidalinus į griežtai sau priešingas partijas. Vieni buvo ištikimi tėvynei, gi kiti kokietavo su Vokietijos socialistais ir tas galutinai juos pribaižė. Žuvus Jaures'ui, Prancūzų socialistai kaip ir neturi tikrojo vado; nors nekurie iš dabartinių jų vadų, kaip antai Renaudel, Thomas, Cashin ir Longuet turi nemaža gabumų, bet jau nebeįstengia sutraukti visų partijų į vieną kūną, nes jau ir jų programai griežtai viens nuo kito skiriasi.

Ramesnieji socialistai Strasburo susivaižavime, tiesa, laimėjo, bet didelis klausimas, ar jie galės patraukti "nepriklungusius" Vokietijos socialistus ir smarkiaujančius Italijos revoliucionierius. Dar kasžin kaip nusistatys Skandinavijos socialistai. Naujasai Brantingo kabinetas Švedijoje yra prieš bolševikiškas. Anglijos socializmas, jeigu neskaiciuos mažutėles kraštutinių partijų, priguli prie ramesniojo elemento. Spejama, kad Anglijos socialistai yra nepalankūs generaliam streikui, kaip įrankiui savo tikslui atsiekti. Viskas čia priklausys nuo nusistatymo ramesniųjų Prancijos socialistų. Ramesnieji, t. y. tie, kurie neišsivadėjo patriotizmo ir karo metu drange su buržuais sudarė "šventą Prancijos vienybę", yra didžiulioje ir kontroliavo Prancijos socializmą iki dviejų metų atgalios. Pradėję me-

uždraustas.

Lietuva ne be prasikaltėlių. Reikės kalėjimų. Miestas ne vieta kalėjimams. Kelių dvarų triobos galės būti įsteigimui kalėjimų. Kalėjimus steigti dvaruose ty dvarininkų, kurie labiausiai prasikalto prieš Lietuvą.

Nors Lietuva sveikas kraštas, bet nebus be ligonių. Taigi vienam kitam dvare galima įsteigti ligoninę.

Pavartojant dvarų triobas mokykloms, našlaičių prieglaudoms, ubagų prieglaudoms, kalėjimams, ligoninėms, Lietuva turės reikalingų įstaigų ir brangios dvarų triobos patarnaus geriam tikslams.

PASIDAIRIUS PO SOCIALISTŲ PADANGĖ.

Visiems žinoma kad socialistai kokio plauko, pakraipos, grupės ar srovės nebūtų visi savę skaitosi darbininkais, darbininkų vadais, darbininkiškojo judėjimo lyderiais.

Palei socialistų raštų prasmę išeina taip-gi visi socialistai darbininkai, visi nesocialistai ne darbininkai. Nori vadintis darbininku—būk socialistu. Neesi socialistu neesi darbininku. Trumpai tariant socialistai tyčia vartoja vietoje žodžio "socialistas" žodį "darbininkas" o delto taip daro kad apgauti tuos kurie apgaudinėt duosis, kad užslėpti savo tikrąjį veidą prieš tuos kurie apgaudinėt duosis, kad užslėpti savo tikrąjį veidą prieš tuos kuriems jisai būtų peršlykštus, perbjaurus.

Socialistai "socialistų"

lintis prie Vokietijos "draugų", ramesnieji neteko intakos ir paliovė vedė vadovaujančią rolę. Tuomet iškilo raudonieji vadovaujant Lorientui, kurs visame kame klauso Lenino. Priviso visokių imigrantų-rekrutų, kurie pradėjo vesti kuoraudoniausią agitaciją revoliucijai sukelti. Tuomet ramesnieji sušaukė susivaižavimą Strasburo. Čia jie pareiškė norį prigulėti prie antrosios internacionalinės partijos, suorganizuotos Šveicarijoje pereinantis metais. Longuet'o pasekėjai norėjo esti su Rusijos raudonaisiais, net reikalavo, kad jų programata turi būti perkeistas ir modifikuotas, ypač kaslink vartojimo žiaurumų ir baisenybių. Gi Lorient pakalikai griežtai reikalavo eiti iš vieno su bolševikais, nieko nemainant jų programme. Tokiu būdu vienos tik Prancijos socialistuose susidarė trys grupės, kurios griežtai viena kitai priešinasi ir dažnai tarp savęs polemizuoja.

Italijos socialistai skilo į dvi dali, kaip skelbia Italų laikraštis Giornale d'Italia. Vieni posibilstai, arba oportunistai, kurie tiki socializacijai ramiai evoliucijos keliu; gi kiti maximilstai, arba tiesiog revoliucionieriai. Pirmųjų vadas Turati mano, kad socializmą, girdi, galima įskiepioti draugijon, socialistams laipsniškai briuančiantis į valstijos administraciją; gi revoliucionierių vadai Serrati ir Bombacci griežtai atmeta tokią metodą, kaip tingią buržuinę priemonę ir visokias sociales permainas nori vykinti revoliucijos keliu.

Kur gi stovi Rusų bolševikai? Išrodo taip, kad, nors jie turi pakalikų visose tautose, bet esant jiems mažumai, pasaulio socialistai nori juos atskirti-izoliuoti, kaip perdaug griežtus ir permažai civilizuosius. Kultūrinės Europos dirksniai nepakenčia kraugerių ir tamsulių ir, nors su didžiuliu jų principų gal ir sutiktų, bet priemonių jų vykdimui vis gi nepagiria. Bolševizmui arba žūt, arba būt. Jeigu jis nori būt, tai turi perkeisti savo principus, priemones ir — vardą. Jeigu to nepadarys, tai jam, kaip nepakenčiamai žmonijos slogai, reiks—žūt.

pakeisdami "darbininku" daro taip kaip žvėjis meške-riodamas kuomet ant meškerės kabliuko užmauna slieką kad kvailą žuvelę prigavus.

Mes tą jiems už blogą nelaikykime. Tegul veidmainiai veidmainiauja. Tegul melagiai meluoja. O jei atsiranda tokių kurie jiems itiki, jų paklauso tai ateis tas laikas kad ant savo kailio ištirs socializmo vergijos saldumą, žiaurumą, bižumą, tuomet atsikvošės ir bus išmintingesni ir gudresni. O iš jų klaidų kiti pasimokys proto.

Dar seniaus, kaip kada ir socialistai pasakydavo ekonominuose dalykuose teisingą žodį, bet dabar kaip matosi jau jie visiškai kraustosi iš pro...

"Naujienos" No. 115, 1920 m. rašo editoriale, kad Lietuvoje turi pirma išsivystyti buržuazija, o toliaus iš buržuazijos išsivystysiančios socializmas.

Tiesa, ta mintis nėra originalė, bet jina nėra nei teisinga. Žiūrėkite kodėl.

"Naujienų" vedėjai, aš taip manau, kad "anais laikais" vis-gi buvo socialistais. O dabar jie virto grynais buržuais. Čia matoma realis gyvenimas parodė visai ką kitą negu kad teorija skelbia ir net pačios "Naujienos" rašo. "Naujienos" rašo kad iš buržuazijos išsivystys socializmas o pačios "Naujienos" iš socializmo nulapatavo į buržuaziją. Juk jau dabar jose socializmo minties reikėtų labai ieškot kad bent likučius suradus.

Jau jos išsivadėjo net pamatinės socializmo minties — klesų kovos principo. Jos rašo:

"Lietuva da ilgoką laiką eis buržuazinio plėtojimosi keliu. Ir socialistų uždavinys tenai dabar (Reiškia yra laikas, kada socialistų uždavinys yra apgaudinėti darbininkus. "Darb.") yra ne apgaudinėti darbininkus pasakojimais apie negalimus dalykus, o organizuoti juos ir padėti jiems iškovoti kuodaugiausia teisių, kad darė trys grupės, kurios griežtai viena kitai priešinasi ir dažnai tarp savęs polemizuoja.

Tai tau ir socialistiškąs patarimas, "kad jie nebūtų perdaug skriaudžiami". Juk po tuomi patarimu ir Rokefeleris sutiktų savo parašą padėti, ir visos kapitalistų kapitalistų komisijos prieš tai nesakytų nė žodelio.

O kodel taip "Naujienos" rašo? Delto kad jų vedėjams buržuajais virtus ir jų mintys virto buržuazinėmis. Jie mato kad darbininkai tik atmeta tokią metodą, kaip tingią buržuinę priemonę ir visokias sociales permainas nori vykinti revoliucijos keliu.

Komunistai lenkit galvas prieš buržuus, jie buržuaziją augindami ir stiprindami plėtoja socializmą, prigelbsti darbininkų būvį pagerinti, palengvina darbininkų našta jų dolerius ir savo kišenių susikimšdami... Tikri geradariai!..

Mes tikime kad socializmas yra tam tikras mintijonių kripsnys, tam tikra teorija paremta klesų kovos arba kovos už būvį principu.

Kiek iškovosi, tiek turėsi. Kovok kol kovą laimėsi. Vienas už visus visi už vieną. Pats žūk bet idejos ne-

apleisk. Visi kovos būdai ir priemonės veda prie pergalės. Tai buvo mintis Lietuvos socialistų anais laikais kuomet jie darbavos revoliucionierių propagandistų rolėse Lietuvoje.

Taip aš, taip daugelis kitų lietuvių nesocialistų nors socializmo teorijoms ir mokslui nepritarėdavome, bet nekartą kovojome vienos eilės ir dirbdavome sutartiną darbą tikrai žinodami kad esame idejiniais priešais. Mes gerbdavome vieni kitus su jų teorijomis, įsitikinimais ir pažiūromis nors mes su tais dalykais ir nesutikdavome.

Nors jau nuo anų jaunystės laikų daug vandens prabėgo ir daug kas gyvenime atsimainė bet tikrai tvirtinčiau kad jeigu anais laikais kas nors iš socialistų būtų pasakęs kad buržuazija yra toks dalykas kurs yra reikalingas kaip pirmtakūnas socializmo išsivystyme tokį būtų tuojau iš socialistų tarpo išbraukę, o ir nesocialistai būtų į tokį žiūrėję su neužsitikėjimu.

Dabartinių socialistinių srovių nusistatymą tėmiant tai tik vieni socialistai komunistai bent kiek panašus į mano jaunystės laikų socialistų idealą.

Jų principas buvo klesų kova. Ir jie kovoję. Ne vienas jau išsili juodoje žemėlėje. Ir nors buvo mūsų idejos priešais, bet kovotojai už savo idejas buvo gerai ir nevienam reiktų Laisvoje Lietuvoje atiduoti tinkamą pagarbą kaip didžiausiems patrijotams stojusiems į pirmutinių tėvynės žadintojų eiles.

O dabar socialistai kovoja prieš tėvynės reikalus, kovoja prieš patrijotizmą—tėvynės meilę. Ant galo jau pradės kovot prieš patį socializmą, o tai vis delto, kad patį virto buržuais ir barzdas su pilvais iš darbininkų prakaito išsilaugino.

Mokykimės jų klaidomis apsisergėti kad ir mes panašiai nesuklystėmėm. Jeigu žmogus mato vieną išklimstantį į pelkę, tai jeigu tik jis bus gudrus, pasistengs tą pelkę apeiti aplink ir nuo išklimpimo apsaugos.

Socialistai pešai tarp savęs kaip gaidžiai, vieni kitus šmeižia, pravardžiuoja, net provokacija vieni ant kitų viešai per spaudą skelbia, tai vis negerai, nedailūs ir nedori net kaip kurie kriminaliniai dalykai...

Mes to nedarykime. Mes dirbkime taip kad tarp mūsų klestėtų vienybė kodidžiausia ir tikra meilė. Tegul tarp mūsų nesutikimai, peštynės vieni kitų intarinėjimai nei minėti nebūva.

Mes dirbkime vienybėje, dirbkime kiek kas išgalime, dirbkime visi, visur ir visuomet mūsų LDS. gerovei ir naudai o susilauksime to kad savo darbų vaisiais pasidžiaugsime mes, o jei ne mes, tai bent mūsų ainiai.

F. V.

PRIPAŽINO SIBIRO RESPUBLIKĄ.

Rusijos Sovietų Valdžia pripažino įsisteigusią Rytinio Sibiro respubliką. Tos respublikos sostinė turbūt bus Vladivostoke. Dabar toji respublika veda derybas su Japonija.

Missouri valstijos pradedamų mokyklų mokytojų algos 1914 m. buvo \$60 mėnesyje. Dabar pakelta iki \$200 mėnesyje.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

HUDSON, MASS.

14 d. gegužės buvo atsilankęs su parkalbmis gerb. kun. J. Petraitis, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Rėmėjų pirminkas iš Paterson, N. J. Gaila, kad diena negraži buvo, lijo. Tai labai mažai žmonių tebuvo, tik apšviestiesnieji tebuvo, kurių niekas negali sulaukyti nuo gerų prakalbų lankymo. Žmonės negali atsidžiaugti gerb. veikėjo tokiomis prakalbmis ir užkvietė antru kartu atsilankyti greitu laiku.

Tapo sutvertas L. R. K. R. skyrius, prisirašė 21 narys ir užsimokėjo metines mokestis. Antanas Sedliavičius, garbės narys \$25.00; Dom. Merkeliš, Vincas Gumbriavičius ir Martynas Janušauskas po — \$5.00.

Po \$1.00 užsimokėjo: P. Stanyš, Mat. Pauplys, Fel. Davainis, Jieva Siedliavičienė, Em. Davainienė, St. Paplauskas, Mar. Kriaučiūnienė, Kaz. Staniūnas, Jok. Petkevičius, Kaz. Varanauskas, Sim. Embrozė, Ver. Balniūtė, Ver. Bonalis, Em. Suvalskienė, Mart. Belickis, Kaz. Šušta, Kaz. Šumanskas.

Skyriaus pirm. liko Petras Stanyš, jo pagalb. Fel. Davainis, rašt. Ver. Balniūtė, išd. Ant. Sedliavičius.

Nutarta vartyti smarkią agitaciją už L. R. K. R., rinkti aukas, kiek išgalint. Pirmas susirinkimas bus 30 d. gegužio 3:30 v. po pietų. Malonė kit atsilankyti visi Hudsono ir apielinkių lietuviai ant šio pirmo susirinkimo.

Viso suaukavo pinigų \$57.00.

A. V. S.

DU BOIS, PA.

Du iškilmingi sekmadieniai gegužio mėnesyje.

Pirmąjį to mėnesio sekmadienį, pirmadienį ir antadienį, čion šv. Juozapo lietuvių parapijoje, buvo švęsta labai iškilmingai (gal pirmą kartu čion) keturioliosimt valandų atlaidai. Atlaiduose prigelbėjo apie dvylika svečių kunigų. Gerb. vietinis klebonas kun. M. J. Urbonas, dėjo dides pastangas, kad iškilmingiausia apvaikščiotti tuos atlaidus ir patraukti savo parapijonus prie dievotumo, prie pamaldumo.

Ivyko tas su didelėmis pasėkmėmis ir jo troškimas atsiektas. Tose dienose daug žmonių priejo išpažintin ir prie šv. Komunijos tose dienose maž-nebadaugio devynių šimtų susistiprino Dangiskąją Duoną.

Per visas dienas tęsėsi iškilmingos pamaldos: šv. Mišios, Mišparai ir Gegužinės pamaldos.

Pamaldas daug dabino šv. Juozapo naujas parapijos choras, kuris susideda iš virš 70 narių, vadovaujant naujam jam vietos vargonininkui J. V. Kovui. Nors choras dar vos jaunutėlis tik keli mėnesiai atgal kaip pradėta lavintis, bet taip nusisekė giedojimai, kad net nustebo svetimtaučius, kurie buvo niekad nesitikėję, kad lietuviai tiek gali padaryti.

Ypač čia Mišparų giedojimą noriu pastebėti, kad yra nusisekę kuopuikliausiai. Mišparai comp. J. Singenberg'o. Dixit: solo J. Rakauskiūtė, ir mišrus choras. — Confitebor: solo A. Šuopienis ir mišr. chor. — Credidi: p. T. Mikniūtė ir miš. chor. — Beati: p. J. Rakauskaitė ir chor. — Lauda Jerusalem: duet p. V. Radzevičiūtė ir K. Kuziūtė ir miš. chor. — Pange Lingua: A-minor J. Singenberg'o. miš. chor.

Magnificat: J. Wiegand'o figurale mišrus choras; toji psalmė labai iškilmingai sugiedota. Visus antiponus giedodų pats vargonininkas J. V. Kovas. Taip mišparus giedant, niekad nepabostų jų klausytis, nors jie tęstūsi koilgiausiai, tiesa, ilgai tęsėsi ir čion tokios pamaldos, bet rodos ir tinka tokiose iškilmėse pratęsti, kuomet malonų pasiūksti, o juo iškilmingose apeigose. Pradedant ir baigiant apeigas, procesijose dalyvavo virš šimto berniukų ir mergaičių pritarnaudami ir barstydami gėles.

Čion yra kaip kurių pažymėta, kad dar pirmu kartu taip iškilmingai apvaikščiota 40 valandų atlaidai.

Antra Gegužio sekmadienį.

Iškilmingai apvaikščiota Motinų pagerbimo diena.

DuBojaus L. Vyčiai nemiega. Jų pastangomis surengta buvo didis programos pagerbimui motinų toj dienoje. Įvairumų įvairumai tęsėsi per tris valandas antrojo gegužės sekmadienio vakare. Lietuvių svetainė buvo pilna prisikimšus svečių pagerbimo savo motinos.

Visas programos vakaro vien tik buvo surengtas visokios dainelės, deklamacijos, dialogai, tiktai mamutėms pagerbti.

Gerbiamas vietos klebonas kun. M. J. Urbonas keliom atvangom savo malonia ir įspūdinga kalba nušvietė reikalingumą gerbti motinas.

Svarbiausia dalis vakaro, tai buvo statoma operetė "Iš vargų į linksmybę". Didį įspūdį darė vytės merginos savo dainomis ir kalbomis, ypač jų parėdai, kuomet perstatė "Girių dvasių choras" įvairūs jų gestai-krutėjimai, žaislės ir baletai, žavėjo klausančius ir žiūrinčius. Galop buvo pagerbimas motinų. Visi aktoriai scenoje sustoję, užtraukė: "Mama miela motinėle". Čion angelas scenoje pasirodė su dide vėliava, ant kurios buvo parašyta "Pagerbkime savo mamą", o "Girios dvasių choras" visos merginos su mažesėmis vėliavomis iškėlė parašus pagerbimui mamų. Klebonas iškilmingai atsiliepė į visus, kad pagerbkime savo motinas. Svetainėje milžiniškas suvienytas balsas ūpas sukilo ir suuko: Valio! valio! Lai gyvuoja visos mamos.

Vakaras surengtas buvo pastangomis vietinio naujojo vargonininko J. V. Kovo.

Vakara aiškino gerb. vietinis klebonas kun. M. J. Urbonas.

To vakaro surengimti daug pasišventė vytės merginos savo vargo kol išmoko scenos užduotis, daug jos ankavo ir centų, scenos parėdinių ir papuošimų. Dirbo daug ir kairieji vyčiai vaikinai, ypač choristai ir muzikantai.

Labai gražiai padarė, kad visas mamas-moteris leido toj dienoj veltui į svetainę be jokios įžangos.

Reikia dar ir tą pripažinti, kad jau DuBojaus lietuviai pripranta prie mandagesnio užsilaiikymo svetainėse laike perstatymo. Šiuom pastaruoju laiku, tai tik vaikučiai ne labai ramūs buvo, gal jau jie buvo pavargę.

Valio DuBojaus L. Vyčiai! Daugiau tokių prakilių vakarų rengti.

Valio visi DuBojaus lietuviai.

Girardvilietis.

HARTFORD, CONN.

L.D.S. Conn. apskr. išvažiavimas įvyks 31 d. gegužio, Hartford, Conn. Light House Grove Park Glensbury, Lietuvių parke.

Rengimo komisija kviečia visų kolonijų kuopas priklausančias prie šio apskrčio, kad pakviestų savo kolonijų chorą, dainininkus ir kalbėtojus dalyvauti išvažiavimo progrome. Rengimo komisija dirba, kad viską kogeriausiai prirengti. Tikimės, kad išvažiavimas gerai nusiseks, nes vieta viena iš gražiausių šioje apskrtyje, didelė salė, palmta geriausia orkestra, užsakyta skanių valgių ir sveikų gėrimų. Kiekvienas atsilankęs bus linksmas ir užgančindamas.

Kuopos, kurios manot dalyvauti išpildyme progromos praneškite apie tai rengimo komisijai sekančiu adresu:

Paulina Geležiūtė
44 Cedar St.
Hartford, Conn.

WATERBURY, CONN.

Gegužio 15 d. išvažiavo į Lietuvą šitie žmonės: Antanas Jakštis, Stanislovas Danaitis, Antanas Mažeika, Motiejus Zizkus. Tie keturi vyrai buvo daug pasidarbę Darbininkų Sąjungoj 5-toj kuopoj ir Vyčių 7-toj kuopoj. Buvo gabūs ir darbštūs veikėjai. Geriausios kloties jiems Lietuvoje.

B. P. Š.

LAWRENCE, MASS.

Prakalbos.

Prakalbų kaip ir kitokių pramogų lietuvių kolonijose dabar netrūksta. Bet šilumai besitariant prakalbų sezonas baigiasi. Lawrence sezono paskutinės didžiulės prakalbos bus nedėlios vakare 23 d. geg. pabažnytinėje svetainėje. Prakalbos bus didelės delei to kad jos bus krikščionių demokratų reikale ir kad kalbėtojai bus labai įžymūs: gerb. kun. Dr. Augustaitis Mahanoy City klebonas, kuris keliančia Lietuvon, gerb. ponas Antanas Kneizis, "Darbininko" Administratorius, gerb. ponas Česnulis tvėrėjas lietuviams čėverykų dirbtuvės. Prakalbos prasidės nuo septynių.

R.

NASHUA, N. H.

L. R. Kryžiaus Veikimas.

16 d. gegužio bažnytinėje svetainėje įvyko prakalbos. Kalbėjo K. Česnulis. Nors publikos mažai tesusirinko, bet Česnuliui gerai kalbant apie reikalingumą L. R. K., aukų surinkta pusėtinai. Šios ypataus aukavo:

Ona Z. Bugailaitė \$2.35.

Po \$1.00: Kun. L. Tyla, P. Gaidys, L. Nadzeika, P. Kudzma, J. Klaučkas, J. Overka, A. Munius, S. Valentukevičius, K. Nadzeika, J. Kisielius, V. A. Karpečius ir M. Kleponiūtė; smulkių surinkta \$1.20. Viso per prakalbas surinkta \$15.55.

Visiems aukotojams taru vardan vietos L. R. K. R. sk. širdingą ačiū.

Skyriaus Pirmininkė
Ona Z. Bugailaitė.

NEW YORK CITY.

L. Vyčių 12 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą gegužio 24 d. Pan. 8 val. vakare, bažnytinėje salėje. Kviečiami visi nariai pribūti, nes daug yra reikalų aptarti kas-link su rengimo šeimyniško išvažiavimo 30 d. gegužio Vn Cvetlant Park. Bus su pamarginimais. Kviečiame apilinkės vyčius. Kas manote dalyvauti, prašome užsiregistruoti nevēliaus kaip 28 d. gegužio. Koresp.

ST. LOUIS, MO.

Gegužio 2 d. čia buvo koncertas, kurį surengė L. Vyčių 80-ta kp. Iki šiol kuopa rengdavo mažytius vakarėlius su

mažais vaidinimais ir dainėlėmis, bet dabar matyti įgavusi pajėgų ir drąsos pradėjo rengti didelius spektaklius, kaip tai ši koncertą, kurs susidėjo net iš 15 dainų.

Pirmiausiai atvaidinta komedijėlė "Šalputris". Toliaus buvo dainos. Dainavo choras, kvartetas ir solistai. Choras padainavo Vyčių himną, "Oi kas sodai", "Vienas žodis ne šneka", "Einu per dvarelį", "Saulėlė nusileido" ir Tautos himną. Kvartetas padainavo ant "Tevelio dvoro", "Vilniaus rutai", "Per gerią girelę" ir "Vaižiuo diena". Padainavo kaip choras taip ir kvartetas labai gražiai. Reikia dabar priminti apie solistus. O. Bartininkaitė padainavo "Vai pūtė", L. Zivaitienė padainavo "Kur bakaž samanota". Šios dainininkės ir gi negalima papeikti, ji turi gryną aiškų balsą.

P. Litmanitė padainavo "Pamylėjau vakar". Dainininkė sujudo žmonių jausmus gražiu dainavimu, užtai išviliota antru kartu dainuoti. Alena Ladišutė padainavo "Vai varge varge". Jauna mergaitė, bet labai gražiai padainavo, ji bus gera dainininkė, nes turi gerą balsą.

Tarpusde deklamavo eilutes O. Gadeikaitė ir F. P. Živaitė.

Concertas baigėsi Tautos himnu. Žmonių vakaran atsilankė tiek daug kad dar niekad tiek daug šioje kolonijoje ant vakarų nėra buvę. Didelė salė prisirinko pilnutė. Žmonės žinojo, kad vyčių kuopos rūpestingai darbavosi kad ši vakarą padaryti gražų ir turiningą. Girdėti, kad Vyčių kuopa rengiasi surengti ir ruodenį dar gražesnę vakarą. Geriausio pasisekimo Vyčiams.

Beržo Lapas.

ST. LOUIS, MO.

Nors mūsų mieste lietuvių katalikų neperdaugiausia, bet šv. Juozapo parapija gana gerai gyvuoja, nes jau baigia mokėti skolą, kuri buvo užtraukta perkant bažnyčią. Kitais metais rengdavome pasilinksminimus parapijos naudai klebono darže. Žinoma, ne labai būdavo gana vietos, tai šiais metais surengėme didelį pikniką toli iš miesto ant Reis's Garden, 9301 S. Broadway, St. Louis, Mo. Parkas yra gana gražioj vietoj. Piknikas įvyks gegužio 31, 1920 m. 10 val. ryte. Piknike bus daug visokių įvairumų. Tai-gi kviečiame visus "Darbininko" skaitytojus ir prašome jų pranešti kitiems apie tą pramogą ir paraginti atsilankyti.

Parap. Kom.

MONTELLO, MASS.

Šv. Roko parapijos bažnytinis choras savo susirinkime, laikytame 14 d. gegužės š. m. nutarė surengti koncertą ir judamuosius paveikslus. Visas pelnas skiriamas Lietuvos našlaičiam. Koncertas bus 1 d. birželio š. m. parapijos gvetainėje.

15 d. gegužio parap. svetainėje buvo balius (šokiai) surengtas Moterų Sąg-os kuopos. Publikos atsilankė gana skaitlingai. Vaikų choras, vedamas varg. J. C. Navadausko padainavo keletą gražių dainelių. Už šokių "lietuviškos polkos" "praisę" gavo P. Antanavičius su p. Raugelienė.

16 d. birž. toje pat svetainėje buvo prakalbos surengtos Blaivininkų kuopos. Kalbėjo gerb. kun. J. Švagždis. Vaikų choras, vedamas J. C. Navadausko sudainavo Lietuvos himną, "Ar aš ne vyšnelė",

"Lakštingalė linksmas paukštėlis" ir dar keletą dainelių. Publikos buvo pilna svetainė.

Reporteris.

DAYTON, OHIO.

Daytoniečiai veikia dirba be perstojo, iš ko yra galima pasigerėti. Remia kiekvieną praklinesnį tautos darbą, dirba ir del savo gerovės.

Vietinė LDS. 69 kp. dar jaututė, o turi jau apie 30 narių, dirba veikia kiek galim. Jos iždas apytūstis, nes beankandū visiems tikslams kitaip negali būti. Pasiryžus Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų pirkiti. Turi įsisteigus vakarinčius kursus, kas nori gali ateiti ir pasilavinti. Įsteigė kaip ir fondą, į kurį nariai jau paaukavo po keletą centų del įsitaismo savo globėjaus paveiklo bažnyčioj, būtent šv. Juozapo. Kuopos ižd. J. Gižauskas įteikė man čekutę vertės \$3.20, sakdamas man kaipo Ohio ir Mich. valst. aps. LDS., kad tai mūsų kuopos mokestis į aps. iždą po 10c. Sakė, mūsų kuopa nutarė atmokėti. Gi dar yra kuopų kurios neužsimokėjo už 1919 m. Tai yra geras pavyzdys del kitų senesnių kuopų. Reikėtų ir kitoms kuopoms, kad laikydamos susirinkimus pasvarstytų ir apie Apskr. nutarimus ir juos pildytų. Yra aps. nutarta, kad kuopos, kurios prigluli prie Apskr., mokėtų nuo nario po 10c. ant metų į apskrčio iždą. Bet ne kurios kuopos visai to nepaiso, tai tas yra negerai. Kada išduosiu atskaitą, tai tokioms kuopoms bus sarmat, kad neišsigali kelių centų užsimokėti. Kas nori, dirba ir gali viską išpildyti. Užsilikusios kuopos su mokesčiais priglulincios prie Ohio ir Mich. valst. LDS. apskrčio meldžiu atsilyginti į aps. iždą. Neužilgo bus viešai paskelbtas apskr. iždo stovis ir kiek kurios kuopos inmokėjo.

Aps. A. S. Vaitkus,

Cjo P. O.

Dayton, Ohio.

CLEVELAND, OHIO.

Suneškite knygas ir laikraščius.

Draugijų Sąryšis yra nutaręs užprašyti visus geros valios lietuvių, kurie turi knygų, laikraščių, negailėti šviesos Lietuvai. Kurie galite paaukoti knygų, tai suneškite pas V. Staupą. Iš ten bus siunčiami į Lietuvą. Taip-gi laikraščius perskaite nemeskite. Tegul pasinaudoja Lietuvoj. Dar pranešu, kad nuo pradžios birželio mes parašysime daug naudingų raštų į "Darbininką", nes "Darb." tai yra kaipo clevelandiečių organas. Todėl visi pasirūpinkime nepraleisti nei vieno numerio, o perskaite pasiųskime į Lietuvą. Tuomi patarnausime Lietuvai, o mūsų vardas pakils ant augšto laipsnio ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Tikime Lietuvai šviesos siųsdami į Lietuvą geros literatūros.

A. J. K.

Red. prierasas. Clevelando "Draugijų Sąryšio" sumanymas rinkti savo kolonijoje knygas ir laikraščius ir siųsti Lietuvon užsipelno pagyrimo. Kitos kolonijos privalėtų clevelandiečių pavyzdį sekti. Partartume knygas ir laikraščius siųsti Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos Centruj, Ožeskiešes gt. No. 3, Kaunas, Lithuania. Siunčiant knygas paštu reikėtų pakietus užregistruoti. Knygų rinkimo ir siuntimo darbas po visas kolonijas turi tuoj prasidėti.

BRIDGEPORT, CT.

Šv. Jurgio dr-j-a nuo gegužio 17 d. išsikraustė iš bažnytinės salės į karčeminę. Mat dalykas toks, kad į ją įsiskverbė būrelis sandariečių ir laisvamanių, kuriems rūpi ergelius kelti katalikiškose organizacijose, jas ardyti ir pjudyti su klebonu. Tie laisvamaniai, vilkai avies kailyje, įsiskverbė ir į valdybą. Todel jos susirinkimuose ne dr-jos reikalai būdavo svarstomi, bet kritikuojamas klebonas. Susipratusių katalikų mažai teatsirado, kad pažaboti lisvamanius, tai dr-jai ir prisėjo atsidurti karčeminėn salėn. Minėtą dieną, t. y. gegužio 17 d. pirmu kartu laikytame karčeminėje salėj susirinkime užsulpul ant nario Vinco Bylinsko. Į jį šoko šeši sandariečiai. Bet jis visiems savo gerais atsakymais uždarė burnas. Matote, katalikai, vienas katalikas sukirto šeši sandariečius. Mes visi privalome panašiai drasiai stoti už teisybę ir vilkų avies kailyje greit neliks mūsų tarpe.

Trakų Pilis.

TORRINGTON, CONN.

Čia randasi nedidelė lietuvių kolonija, bet visi gyvena gražioje vienybėje ir sutikime. Darbai gerai eina ir mokestis neblogiausia, moka nuo 45c. iki 60c. į valandą ir darbas nesunku gauti. Tik tiek vietos lietuviams nelinksma, kad neturim lietuvių kunigo, kuris aprūpintų dvasios reikalus. Velykinės išpažinties išklaušyti pribuvo gerb. New Haven'o kleb. 24 ir 25 d. bal. nedėlioj atlaikė šv. mišias šv. Vincento salėj ir pasakė gražų pamokslą, kuris buvo tikras maistas išalkusiai lietuvių dvasiai. Patarė šv. Vincento dr-jai, kad darbuotūsi ir šauktų visus lietuvius į vienybę. Gerb. New Haveno klebonui vietos lietuviai labai dėkingi ir ilgai minės jo naudingus pamokinimus. Pabaigoje buvo padaryta kolekta L. R. K. naudai. Aukavo sekančios ypataus:

J. Kašuba \$4.00.

Po \$2.00: P. Makštutis, T. Pilius, P. Pavilonis, M. Česna, Ona Karosienė, P. Kazlauskas ir A. Karlauskas.

Po \$1.50: M. Aleksynas, A. Cibulskienė.

Po \$1.00: J. Jociūnas, M. Makštutis, S. Kriaučelis, P. Makštutis, Jieva Grūžienė, S. Lazaravičius, J. Čepulis, F. Makštutis, S. Seilius, J. Seilius, P. Puskunigis, K. Miliauskas, Ona Pilius, J. Vilkelis, J. Burinskas, S. Eman-tavičius, J. Radzevičius, K. Stauskas, J. Alšauskas, J. Babrauskas, J. Baranauskas, B. Kriaučelis, P. Egliškis, V. Vitukynas, M. Ziečius, D. Le-kiaivičius, J. Smolskas, J. Grigas, K. Matulevičius, J. Zorskas, A. Martinaitis, A. Grūžtas, S. Kriaučelis, J. Simonaitis, J. Jakutaitis, J. Kubelka, A. Lipinskas, P. Szeraka, A. Pilius, M. Egliškis, M. Karosas, M. Jakutavičienė, V. Razutėkas, J. Jociūnas, St. Mikionis, St. Mičionis, A. Bendoraitis, A. Truskauskas, J. Vinskas, J. Kelmelis, A. Ke-mėžis, M. Makštutienė, K. Matukienė, V. Vilkelienė, A. Makštutienė, M. Pavilonienė, V. Aiumtienė, J. Smalskienė, A. Kubelkienė, J. Jarašius.

Po 50c.: V. Seiliuvienė, M. Šmulkšienė, M. Kalavinskienė, D. Babrauskienė, J. Vilkiukienė, K. Romanas, A. Radevičius, T. Smulskis, M. Ša-kinskienė, A. Maželka, M. Cibulskas, A. Telvinskas, R. Bužinskutė, J. Bužinskas, M. Svetkus, A. Aiumtis.

Iš antro rinkimo aukavo šie draugai: J. Jociūnas, J. Gruslienė, St. Lazaravičius po-\$1. St. Emanavičius ir V. Marčiulynas po 50c.

Viso aukų surinkta \$107.15. Visiems aukotojams L. R. K. vardu taru širdingą ačiū.

Juožas Jarašius.

CAMBRIDGE, MASS.

Geg. 16 d. vakare pobažnytinėje salėj buvo surengtas gražus programos per pasidarbavimą vietinės A. L. R. K. Moterų Sąg-os 22 kuopos. Vakara išpildė aktoriai iš Brightono. Vaidino "Piktą Dvasią". Aktoriai savo užduotis atliko gerai, ypač Jieva ir Ona. Globis ir žydžas gyvai atliko. Dar pirmu sykiu minėti aktoriai pas mus pasirodė. Nuo tos dienos prasidėjo Moterų Savaitė ir trauksis iki 23 d. geg. Vietinės moterys ir merginos yra kviečiamos lankytis ant pramogų ir rašytis į Sągą.

Prakalbos.

Panėdėlį, geg. 17 d. 7:30 v. vakare įvyko svarbios prakalbos, kurias surengė Katalikų Vienybė. Vakaro vedėju buvo A. Vaisiauskas. Aiškino ir nurodinėjo plačiai apie partijų bei pažiūrų skirtumus ir kokią jos naudą neša katalikiškai visuomenei ir tt. Kalbėjo Gudas ir Česnulis.

Perskaityta rezoliucija, su tam tikrais nurodymais Lietuvos Steigiamoj Seimo social demokratų atstovams. Ant galo dar K. Česnulis kalbėjo apie grįžimą Lietuvon ir susi-organizavimą ir biznio dalykus. Patarė prisidėti su kapitalu prie dabar susitvėrusios čėverykų išdirbystės po vardu The Chesnul Shoe Manufacturing Co.

F. Vargdienis.

NORWOOD, MASS.

Vakariėnė koncertas.

Bal. 25 d. L. Vyčių 27-ta kp. surengė puikią vakariėnė ir koncertą, kokio dar Norwood'e nebuvo. Vyčių kp. p-mė Ona Janušaitienė atidarė vakarą. Šv. Cecilijos choras vedamas varg. V. Stasevičiaus sudainavo Vyčių imną, toliaus prasidėjo vakariėnė. Stalai buvo papuošti gvyomis gėlėmis ir pilni skanių valgių ir gėrimų. Svečiams susėdus už stalų, prasidėjo koncertas.

Pirmiausia p-lė J. Kriviūtė iš Lawrence, Mass. dainavo solo "Saulėlė raudona", p-ni Juskie-nė su sunum iš Montello, sudainavo duetą pianu pritariant V. Stasevičiui. Sekė So. Bostono solistai bei solistės. J. Varaitis solo "Palvis", duetas D. Antanaitis ir K. Vasiliauskas "Milaširdystė", solo p-lė St. Motėjunaitė "Ne del tavęs aš mergeil", p-lė Al. Naraitaitė solo "Tėvyne", J. Morkunas solo "Kur bakaž samanota"; duetas Al. Narinkaitė ir St. Motėjunaitė "Eisiu mamai pasakyti", visiems solistams akomponavo So. Bostono varg. M. Karbauskas. Sekė Cambridge'o dainininkai; dainos išėjo puikiai tik gaila, kad negalėjau sužinoti dainininkų vardų. S. Pauras vietinis solo "Vai varge, varge", šv. Cecilijos choras "Oi ant kalno liepelė". P-lė Uzdavinietė ir p-ne Stasevičienė duetas "Sesutėlė" visiems pianu pritarė varg. V. Stasevičius. Reikia pažymėti, kad dainos puikiai išėjo.

Užsihaigus dainų programai sekė kalba vietinio kleb. gerb. kun. V. Taškuno, po jo kalbėjo pone O. Jankienė iš So. Bostono, p-lė J. Kriviūtė iš Lawrence, gerb. kun. J. Švagždis, Montello kleb. Visi savo kalbose reikišk geriausių linkėjimus L. Vyčių organizacijai. Dar kalbėjo vietinis veikėjas A. F. Kavaliauskas, jis baigdamas kalbą dėkojo visiems už skaitlingą atsilankymą. Ant galo pirm. O. Janušaitienė pasakė trumpą kalbą dėkodama visiems už atsilankymą ir pakvietė vietinį chorą, kuris sudainavo Lietuvos imną. Prasidėjo žaidimai, kurie traukėsi iki vėlamos. Po to svečiai ir vietiniai skirstėsi namo.

Ten buvęs.

Pas mane galite užsirašyti laikraštį "Darbininką", kuris jus linkys 3 kartus savaitę. Paduodu apgarsinimus ir paieškojimus. Kas užsirašys pas mane "Darbininką", gaus dovanų puikų 20 metų kalendorių. Visi pas: J. F. Margelis

544 Myrtle St.
Grand Rapids, Mich.

SALDŽIAUSIOS ŠIRDIES V. J. ŽIAUS DR-JOS VALDYBOS ADRESAI.

Pirmininkas —
A. Kmitas,
284 5th St.,
So. Boston, Mass.

Vice-pirm. —
J. Kavolinas,
63 Gold St.,
So. Boston, Mass.

Protokolių Rašt. —
J. Andriulinas,
301 1/2 Broadway,
So. Boston, Mass.

Fin. Raštininkas —
Simanas Alikonis,
140 Bowen St.,
So. Boston, Mass.

Kasierius —
S. Čičius,
377 Broadway,
So. Boston, Mass.

Maršalka —
F. Lukoševičius,
405 7-th St.,
So. Boston, Mass.

Susirinkimus laiko pirmą nedėli-dienį kiekvieno mėnesio 3-00 val. po pietų. Šv. Petro bažnytinėje salėj ant 5-tos gatvės, So. Bostone.

SV. JONO EVANGELISTO PAŠALPINES DR-JOS VALDYBA

SO. BOSTON, MASS.
Pirm. — Motiejus Zioba,
539 E. Seventh St., S. B.

Vice-pirm. — Jonas Galinis,
20 Vinfield St., S. B.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis,
277 Silver St., S. B.
Fin. Rašt. — M. Brikaitė,
47 Vale St., S. B.

Kas. — Andr. Naudžiū as,
16 Vinfield St., S. B.
Maršalka — Step. Naviekas.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėliedienį k' vieno mėnesio 2:00 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. ton, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI BOSTON, MASS.

Pirmininkas —
Motiejus Versiackas,
105 Silver Street,
So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. —
Mikolas Žarkauskas,
128 Bowen Street,
So. Boston, Mass.

Prot. Raštininkas —
Juozapas Vinkevičius,
147 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Finansų Raštininkas —
Juozas Kavaliauskas,
209 E. Cottage St.,
Dorchester, Mass.

Kasierius —
Andriejus Zalieckas,
140 W. Sixth Street,
So. Boston, Mass.

Maršalka —
Antanas Gruodis,
550 Medford St.,
Charlestown, Mass.

D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėliedienį kiekvieno mėnesio 3-ąją val. po pietų po num. 193 Hannover St., Boston, Mass.

PIKNIKAS ARBA IŠVAŽIAVIMAS

L. D. S. CONN. APSKRICIO

PANEDELJE, 31 D. GEGUŽIO (MAY) 1920 M.

(DECORATION DAY)

LIGHT HOUSE GROVE (LIETUVIŲ DARŽE)

HARTFORD, CONN.

Prasidės 10 val. ryte ir trauksis iki vėlai nakties.

Šis išvažiavimas bus nepaprastas tuomi, kad visos Conn. apskrčio LDS. kuopos dalyvaus šiame piknike. Bus geriausia proga daugumai susipažinti ir linksmai laiką praleisti ant tyro oro. Vietą yra labai patogį, ant upės kranto, kur vanduo liūliuoja kaip ant Nemunėlio, laiveliai plaukia, žmonės smėlė atsivėdina.

Programas bus įvairus. Susidės iš dainelių ir tt.

- 1) Tautos himną sudainuos sūvienvyti chorai;
- 2) BASEBALL, arba bolės mušimas, tarp vyrų ir merginų;
- 3) KARUČIŲ arba Wheel-barrow lenktynės—merginos ir vaikai.
- 4) VIRVĖS TRAUKIMAS;
- 5) TRIJŲ KOJŲ LENKTYNĖS.

P. S. Važiuojant iš kitų miestų reikia važiuoti per East Hartford iki Church Cor. Paskui sukis po dešine, tiesiai į pietus ir važiuoti iki 24 Station (Glastonbury Line). Nuo 24 Station eik po dešine ir už kelių minučių kelionės būsite paskirtoje vietoje.

Širdingai visus kviečia RENGIMO KOMITETAS.

EXTRA PASIULIJIMAS

Geriausias, stipriausias ir praktiškiausias laikrodys pasaulyje TIK \$12.95 ANT TRUMPO LAIKO.

I ŠALĮ SU VISAIŠ KITAIŠ LAIKRODŽIAIS.

FREE CALENDAR

Laikrodis, kurį mes jums parodome ant šio paveikslėlio, yra vienas iš vėliausių laikrodžių. Nėra kito laikrodžio, kad ir iš brangiausių, negali būti geresnis del jusų, kaip mūsų 8 dienų Kalendorius Laikrodis, kurį mes čia aprašome ke-liais žodžiais. Šis laikrodis padarytas puikiai ir stipriai. Yra pirmos rūšies šveicarijos judėjimo, su tikrais akmenais, garantuotas ant 25 metų. Užsukamas tik viengą sykį į 8 dienas. Turi patento ir išvėdintą, kuri suka niekados netruksta. Turi 5 rankenas, kurios rodo valandas, sekundes, dienas, savaites ir dienas mėnesio. Tie laikrodžiai ypatingai geri ir labai parankūs del visų, nes jie laiko teisingą laiką geriaus negu kiti laikrodžiai ir labai retai sugenda. Šis laikrodis vertas \$25.00, bet kad prapiratus žmones geriaus prieš šį laikrodį, mes nusprendėm paduoti juos ir tik ant trumpo laiko už \$12.95. Paskelbėme ir į paminėdome progą šiame pasiulijime, kuris gal niekada neatsitkartos vėliaus jusų gyvenime. Jeigu jus nebusite patenkintu šiuo laikrodžiu po aplykymu jo, jus galite sugrįžti atgal tuojaus, o mes sugrąžinsime pinigus. DYKAI: Kas iškirps šį apgarsinimą ir pasiųs mums tuojaus su užskymu, aplykys VISIŠKAI DYKAI šią puikiausią kabutę ir auksu dengtą spilkutę.

NESIUSK PINIGŲ IŠANKSTO. Siųsk tik 25c. pašto ženkeliais sykiu su šiuo apgarsinimu, padėginimui persiuntimo ir supunktavimo išsą už tu-vorą \$12.95 užmokėsite, kuomet jus gausite į namus. Buk skubus ir siųsk užskymą be atidėliotimo nym neap kaina pakils. Rašyk tuojaus į VARIETY SALES COMPANY DEPT. 2215 B. Chicago, Illinois.

RENGIANTIS LIETUVON.

Kiekvienas žmogus, kuris rengiasi aplėsti Ameriką ir keliauti Lietuvon, dažnai klausinėjamas visokių agentelių kaip rengties ir tų kelionę. Formališkai rodo yra jau aiškūs visiems, bet galutinis išvažiavimas iš uosto, tai dar nevisiems tėra žinomas.

Todel aš matydamas, jog yra naudinga pranešti tą, ką aš pats patyriau New Yorko uoste iškeliadaams Lietuvon. Nors esu gerokai pavargęs ir rūpesčių apimtas, bet pasiūlysiu suteikti skaitytojams "Darbininko" ir visiems taučiams.

Laivakortę pirkau pas J. V. 820 Bank St., Waterbury, Conn. Kuomet užsiskaičiau laivakortę ir įdaviau rankpiničius, tai sakė, kad kainuos \$65.00. Praėjus porai savaičių, kuomet reikėjo mokėti likusius pinigus, tuomet pareikalavo jau \$75.00 III klasės ir sakė, kad jau daugiau nereikės mokėti niekur nei vieno cento. Visus reikalus apriūpiąs veltui. Atpyškėjau New Yorkan. Suradau p. Bartašaus įstaigą. Jo paties nedarau, o tik darbininką. Pastarajam perstaciau savo reikalus ir prašiau informacijų, kas reikia pirmiausia daryt. Atsakymą gavau, kad reikia pirmiausia gauti paliudijimą iš Custom House.

Pirmą kartą, kuomet nuvykau ten, tai atradau daugybę žmonių, kelios eilės nusitęsios apie milžinišką namą ir laukia kaleinos. Tą dieną nieko nepadariau, reikalas nebuvo atliktas.

Sekančią dieną nuvykau. Atradau dar daugiau žmonių belaukiančių. Stojau į eilę ir išstovėjau ištisą dieną ant vietos. Ten bestovint nužiūrėjau gudybes valdininkų tos į-

staigos. Mat yra apie keletas tokių agentelių, kurie dirba išsiuose, priima kyšius nuo žmonių ir juos veda pro antrą šoną į vidų įstaigos. Mačiau kaip kurie moka net po penkis dolerius. Tą pamatęs labai nustebau iš valdininkų tokio pasielgimo, kad su viena ranka dirba valdišką darbą, o su antra apiplėšia žmones. Dolerius ima nuo žmonių su tokiu dideliu apetitu, kad rodo taip ir reikia. Aš tai permatęs tariu sau: bus kaip nebus o aš kyšių žalciams tik neduosiu. Sakau, sekantį rytą atsikelsiu anksti ir būsiu pirmas eilėje. Taip ir padariau. Bet nuvykęs atradau apie keletą šimtų žmonių. O tai buvo penkta valanda ryte. Stojau į eilę ir vėl laukiu. Prastovėjau 4 valandas. Apie devintą val. atidarė įstaigą. Agentų pasirodė da didesnis skaičius ir prasidėjo vėl "monki biznis". Tuomet aš pradėjau nustoti vilties atlikti reikalą ir šian die sumaniau ir aš ieškot gudrumo. Pasiprašiau šale stovinčių žmonių palaikyt man vietą. Sakiau aš eisiu išgert kavos, nes jau nusilpu. Nuėjau į antrą šoną to namo ir pamatė, kad agentas veda apie kelioliką į vidų. Pribėgau ir aš artyn paskui juos ir įsekiu. Užlindau už kitų, palei sieną atsistojęs ir drebu, manau sau, kad jau bus gerai. Bet kur tau. Šale stovintis pasitūlėsi ungars pranešė agentui. Tas priėjęs ima man už kalnieriaus ir traukia iš eilės. Aš pasipriešinau. Tuomet sukibo į mane apie penkis ir nešė išnešė laukan. Tada paėmiau žydišką drąsą, priejau prie vieno valdininko ir ir klausiu, kaip galima prieiti šian die. Pastarasis sako kaimuos penki doleriai, tai įveisiąs. Aš sakau: gerai, eisiu pas mano draugą pasiskolint penkis dolerius. Nuėjau už kam-

po, susiradau žalią popiergalį panašų į penkinę, gerai suglamžiau pargrįžęs pas jį spust į ranką. Sakau penki doleriai. Jis praskietė pirštus, žvilgtelėjo į "pinigą", iškiso kišeniui ir sako: "Orait kamon". Įvedęs vidun perstatė mane sergančiu. Tai čia tuoj pagavo mane už rankų, nuvedė prie stalo be jokios kaleinos, ten peržiūrėjo pasportą ir kvitą nuo income tax, kurias buvau gavęs iš Hartford, Ct. užsimokant taksus. Čia damokė nerekėjo nieko. Gavau paliudijimą. Kaip kurie turėdami tokius pat dokumentus, gauna mokėt antru syk. Tas turbūt priklauso nuo klerkų pas kokį pataiko prieiti. Tas tai buvo sunkiausias darbas atliktas.

Tai matote į ką pavirto Dėdes Samo valdininkai ir įstai gos. Netrukus gal "byty's" ir nelaimingos atminties caro valdininkus. Na, bus kaip nebus, bet aš savo tikslo pasiekiau, kuomet jūs skaitysite šį mano aprašymą, tai gal aš jau būsiu su Dievo pagalba artimos pusės. Iš Lietuvos rašinėsiu "Darbininkan". Aprašysiu, kaip seksis pabaigti kelionę ir kaip einasi Lietuvoje.

A. B. Jakštys.

ŽIURĖK, SKAITYK, GALVOK.

Nepraleiskit progos, nes panaši retai kada pasitaiko. Kas užsirašys pas mane laikraštį "Darbininką", gaus dovanų vertės \$1.00. Užrašau į Lietuvą, Angliją ir čia Ameriką. Dovanos bus suteiktos lygiai visiems, kas kokių norės: 1) Lietuvos žemėlapis (mapa), 2) Lietuvos kalendorius, 3) knygos. Nelauk rytojaus, bet rašyk šian die šiuo antrašu:

A. K. Mašinauckas,
321 Lincoln Ave.,
Rockford, Ill.

FARMOS-ŪKES.

Daug žmonių nori pirkti farmas ir daug perka, bet ne visi laimingai nusiperka, vienas džiaugiasi, kitas gaudinasi. Matyt, perkant farmą reikia taip rinktis, kaip kad vaikinas norėdamas apsivesti renkasi merginą. Jeigu vedęs gerą pačią, linksmas gyvena, jeigu blogą pačią, yra širdies graužimas, neužsiganėdinimas. Taipgi palyginimas, jeigu nusiperkės gerą farmą, gerą susidėjį bus laimingas, visada bus tau malonu ir linksma gyventi, o jeigu pirksti kokioj vietoj tarp svetimtųjų, kur bus pajauktas, žinoma nelinksma tau ten bus gyventi ir gaudiniesi, kad pirkai.

Tai gi brangus tautiet, pirk pas mus prie savo brolių lietuvių ir dorų žmonių per šv. Antano Draugystės patarimą, kur bus visada dėkingas ir pats priklausys prie šv. Antano Dr. Jos Custer, nes prie šios dr. jos priklausio visi dori ukinkai. Jau mūsų tarpe yra gana turtingų ukinkų, turim savo tarpe įvairių mašinerijų, žemdirbystės mašinų, indžių, melnyčių, automobilų ir t. t. Mes nepri- valom kreiptis prie svetimtųjų, kad kam ko pritrūkstų, mes vienas kitą pasigelbstim. Svetimtaučiai tebis iš lietuvių darbštumo. Kada lietuvis nusiperka ukę, tai į porą metų namai visai kitai atrodo. Tai gi pagel dau- jama kad kodaugiau dorų ir darbščių žmonių atvažiuotų čia ir apsigyventų pas mus.

Tai gi, kurie norite pirkti farmas, kreipkitės prie Dr. Jos šv. Antano Custer, Mich., kuri patars jums kogeriausia ir nereikalaus nuo tamstų jokio atlyginimo, nes mūsų draugijos tikslas apsaugot tautiečius nuo išnaudojimo agentų, kurie gauda žmones kaip su kilpomis ir gražiai inkalbi- nėdami, o perkant prie savininko neprileidžia. Perkant per agentus reikia užmokėti labai brangiai, lupa kiek tik jie nori. Scottville buvo atsitikimų, kad agentas paėmė \$1,000 viršaus negu savininkas reikalavo, tai tau ir pirk per agentėlius.

Atvažiuok, mes nuvesim pas savininkus, kurie nori parduot ir pagelbėsime išderėt kopigianstą ir patarsim kur geresnės žemės ir intalsymai. Su platesnėmis informacijoms kreipkitės prie mūsų administracijos ir gau-

site atsakymus ir patarimus. Adresas:

Dr. Administracija,
Kaz. Daunoras,
Box 7, Custer, Michigan.

MICHIGANO FARMOS.

Važinėdamas su Dvasiška pagelba pas lietuvių fermerius, daugel pastebėjau jų vargų ir gerovės. Dvasiški reikalai aprupina mi svetimtųjų dvasiškių labai nepakenčiami. Delei stokos lietuvių kunigų negalima to viso pataisyti. Kaslink moralisko farmų gyvenimo, tai taipgi dvejojimas: Vieni jau prasigynę ir visko turi, kiti nusigynę ir skursta. Ypatinai skursta tie, kurie pirk sau farmas nuo visokio plauko agentų ir labiau į šiaurūs valstijos, kur prasideda plotai miškų, kelmų, kelmų ir kerpelių. Kas ten pirkio pigios žemės, tas nusiperko sau ant visados skurdą. Yra kolonija tankiai apgyventa lietuviams apie Scottville ir Custer, Mich. kur žemė doringa ir parduoda farmas Lietuvių Farmerių Draugystė po vardu šv. Antano Custer, Mich. kas nori pirkti sau farmą arba prisijūrėt žemdirbystę lietuvių Amerikoje, tai tiktai ir patarčia kožnam kreiptis, kas nor įsigyti sau teisingu būdu farmą ir tarpe laimingų fermerių; kiti agentai daro sau biznį ir ima didelius nuosimčius. bet šv. Antano Dr. ja iš pačių fermerių ir jau turi apie šimtą (100) narių ir gerokai kasoje pinigų. šv. Antano Dr. ja nereikalauja nuosimčių, tiktai sąžiningai patarnauja broliams lietuviams.

Agentas pardavęs farmą ir paėmęs paskutinius pinigus jau daugiau savo kostumerių nesirupina. Dr. ja šv. Antano parduoda tiktai geras farmas ir padeda savo kostumeriams prasigynenti grūdais, sėkloms, gyvuliams ir žemdirbystės įrankiams. Už tad kiek aš patyriau, kad lietuviui norintieji pirkti farmas, drąsiai kreipkitės prie šv. Antano Dr. jos o pilnai busite užganėdinti. Šiuo adresu: V. K. DAUNORAS, Box 7, Custer, Mich. Dabar ypatingai svetimtųjų pveda minėtai Dr. jai daug ir geriausių farmų del pardavimo prie pat miesto ir su geriausiais budinkais. Lietuviui nepraleiskite geros progos. Neturiu aš kito tikslo rašydamas tuos žodžius kaip tiktai, kad apsaugot brolius lietuvius nuo nesąžiningų agentų ir kad, kurie nori apsigyvent ant farmų būtų užganėdinti. Grand Rapids, Mich. Klebonas, Kun. A. Dexnis.

Agrikultūros Departamentas skelbia, jog šiemet Suv. Valstijoje bulvių sodinama ant 5 nuos. mažiau, negu pernai. Tas todėl, kad trūksta ant farmų darbininkų ir kad sėklinės bulvės labai brangios.

ŠI PLUNKSNA DEL TAMISTOS!

PADARYTA DEL TARNAVIMO—Ilgos ir sunkaus tarnavimo.

SUTALPINA savyje daug rašalo. NEBEGA—Šlunčiame per paštą ir expresu į visas šalis pritrauktas rašalo. Nėra kitos plunksnos jai lygios.

RASYS taip greit, kad su jokia kita plunksna negalės lygintis—be kratymo pirm pradėsiant.

Jų kaina su gerumu yra visiškai žema. \$2.50, \$3.00, \$3.50, \$4.00, \$5.00, \$5.50, \$6.00 ir auščiau.

Pirk dabar! Mums ir mes už kiekvieną plunksną garantuojame.

"DARBININKAS"

244 W. Broadway, Boston 27, Mass.

"GYVASIS ROŽANČIUS"

"Darbininko" Knygyne galima gauti "Gyvojo Rožančiaus paslapčių".

Atspaudinta kiekviena paslaptis atskirai ir visos 15 paslapčių į vieną knygutę. Kaina 15 centų. Užsakydami pažymėkite kokių norite. Pinigus siųskite su užsakymu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Nuga-Tone

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spėkas; turedamas neaiškų mintį ir nusilpnę kūną; pasibodis imant vaistus dėl padidintame veikimo ir vaistus avaginandis, bandyk Nuga-Tone ir perititrik kaip greitai laiku jau- esi visai nauj imogus! Dėvies iš deimies visu žmogus lie- tokiu kaip blogas apetitas, neuromulvimas vidurių, gazai ir išpuimai, užkietėjimas skilves, tulžinis, anemija, kankinimai reu- matizmo, skausmai galvos, neuraleizė, stoka energijos, nusilpnė- jimas nervų ir negalėjimas miegoti, paeina nuo stoka nervų pajėgos, skisto vandeniuoto kraujo ir neužtektinos cirkuliacijos kraujui.

Koža dalis kūno ir koža jo veikime remiasi ant nervų pajėgos, kurios didžiausią užlaiką geram stoviuje pilvą, jėkmas, inkstus ir grobus širdies plakimo, kraujui cirkulavimui. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnėtu nervu ir abelno sunaikinimo kūno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštonių brangių, sveikata duodantių audinti vaistų, rekomenduotų ir nurodytų per garsingus Gydymo. Yra jie ypatingai maistingi ir Gelečė ir Fosforus-maistus del Kraujo ir Nervų.

Nuga-Tone priduoja gyvybę jėkoms, pastiprin grobus teip, jog je tuština reguliškai. Atgaivin inkstus, išvara laukui nuosies atmintas. Nėra daugiasu gasu ir suputimo, nėra smir- dančio kvapo ar apvilkto liežuviu! Nuga-Tone duos jums stebuklingą apetitą, žiaurą suomulavimą, tvirtus nervus ir kieta pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustiprina kraują ir pagerina cirkulavimą jo, priduos nuos- numo veidui ir žibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir sveikesnes ir puikesnes moteres. Nuga-Tone netalpin savyj jokių migdamu ar- daromų paprotų vaistu. Sudėtį jie yra parankiam pundelei. Yra apvilkti cukrum, primmo- skoni ir vartuoti galima be jokio neparanukumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visiems sava prelelems.

MUSŲ ABSOLIUTISKA GVARANUGA-Tone per dvidešimt (20) dienų ir bonkute. Koža bonkutė talpina devynios dešimtis (90) piliulų, arba vieno mėnesio gydymą. Galite pirkti dešias bonkutes, arba šešius mėnesius gydymo už penkis (\$5.00) dolerius. Imk NUGA: Prekė Nuga-Tone yra \$1.00 už. Jeigu ne busi užganėdintas pasekmių, sugrąžink bonkutę ir pilsus, o mes umai sugrąžinsime jūsų pinigų. Negalite prapildyti vieną centą. Mes ima- me riziką.

PRISIUSK SAVĄ PASTELIAVIMO ANT TUKUPONA.

National Laboratory, L. 22-537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gerbiameji: Išrūto žionais \$..... ir meldsiu prisistuti man..... bonk- Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

PUIKI NAUJIENA AMERIKIEČIAMS!

KNYGA APIE TVĖRIMĄSI
LIETUVOS RESPUBLIKOS

Išėjo iš spaudos knyga, parašyta Lietuvos Armijos vyresnio leitenanto Ladislovo Natkevičiaus, kurioje aprašoma kaip tvėrėsi Lietu- vos Respublikos ginti nuo užpuolikų (bolševikų, bermontininkų, vokiečių ir kt.) ir kaip susitvėrė Lietuvos Armija-Kariuomenė.

Knygoje plačiai aprašoma pirmos dienos tvėrimosi Lietuvos val- dzios. Knygoje yra arti 100 iliustracijų. Tarp jų randasi paveikslai Lietuvos prezidento A. Smetonos, Ministerių Pirmininko, pasižymėjusių karininkų ir puikūs reginiai visų dalių (artilėrijos, raitelių, aviatorių, pestininkų ir kt.) Lietuvos Armijos. Ne vienas čia gali užtikti ir savo brolių, sūnų ar pažįstamų Lietuvos bernelių-kareivėlių paveikslus.

Prie knygos yra pridėta rinkinėlis Lietuvos karinškų dainų su gai- domis.

"Lietuvos Kariuomenė" yra puikiai išleista ir didelio formato. Tuojaus pasiskubinkite nusipirkti, nes yra labai mažai atspausta ir jau baigiama išparduoti.

Popierios viršelais kaštuoja\$2.00

Gražiais odos apdarais.....3.00

Agentams duodame didelį rabatą.

Pinigus su užsakymais siųskite šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

294 — 8TH AVENUE,

NEW YORK CITY.

OPEROS ir SIMPONIJOS
KONCERTAS!

SUBATOJE, GEGUŽIO-MAY 29 D., 1920.

Mechanics Hall,

Worcester, Mass.

RENGIA L. D. D. D. "AUŠRELĖ" VADOVAUJANT KOMP. M. PETRAUSKUI.

Dalyvauja garsus dainininkas A. Sodeika, kiti solistai, "Aušrelės" choras ir Simfonijos orkestra iš 23 instrumentų. Tikietai iškalno parsiduoda "Aušrelės" kambariuose ir pas visus choristus.

TIKIETŲ KAINA: \$1.00 IR 75 CENTAI; KARĖS TAKSAI APMOKĖTI. PRADŽIA 8 VAL. VAKARE.

Kviečia "AUŠRELĖ"

ATSKAITA

LIETUVOS RAUDONOJO KRYŽIAUS REMEJŲ

už sausį, vasarį ir kovo mėnesius, 1920 m.

INEIGOS:

Sausio mėnesyje buvo ineigų	\$8259.34
Vasario mėnesyje buvo ineigų	3226.59
Kovo mėnesyje buvo ineigų	1220.37

Viso per tris mėnesius	12706.30
Liekis nuo pereinamo mėn.	10663.75
Viso	\$22370.05

ISEIGOS:

Sausio mėn.	
Ekspresas	18.42
Spauda	30.36
Memoografas	35.00
Parcel Post	10.35
Pašto markės	22.50
Kablegrama Paryžiui	4.85
Dr. Rutkauskui už prakalbą, kel. lėš.	125.32
Kelionės lėšos atstovui Lietuvon	350.00
Ženkličiai	116.16
Pasiųsta Lietuvon (500,000 m.)	9783.50
Extra išlaidos	16.50
Sekretoriaus alga	125.00
Renda už namą	30.00

Viso 10667.96

Vasario mėn.

Atstovui Lietuvon	200.00
Pašto markės	12.00
Parvežimas baksų	9.95
Extra išlaidos	16.23
Expresas	9.64
Parcel Post (vilnų siuntimas)	10.00
Bakšiškai kareiviams	80.00
Renda namo	30.00
Alga sekretoriaus	125.00

Viso \$492.82

Kovo mėn.

Atstovui Lietuvon	200.00
Bakšiškai kareiviams	91.65
Pašto markės	10.00
Parvežimas baksų	4.00
Extra išlaidos	33.91
Pirkta vilnos sausių, vasarį	887.00
Už garbės narių ženklelius	121.29
Renda ofiso	30.00
Alga Sekretoriaus	125.00

Viso 1502.85

SUTRAUKA:

Viso ineigų per tris mėnesius	12706.30
Viso iseigų per tris mėnesius	12663.63

Balansas 42.27

Liekis nuo sausio 1, 1920	10663.75
Pridejus	42.27

Iki balandžio 1 d. 1920 lieka 10706.02

P. S. Balandžio 2 d. per kun. Mikšį pasiųsta Lietuvon \$4000.00	
National Catholic Council Washington siuntimui nusiųsi Lietuvon	\$2000.00

J. Tumasonis, L. R. K. Remejū Sekretorius.

KAS ČIA LAIMINGAS?

Kas čia laimingas ant šio svieto margo?
Kas tą parodys?—Aš geidžiu—
Kadangi matau čia tik klonius vargo
Už tai tą klausimą skleidžiu.

Gal manot laimingi yra karaliai
Ant auksinių sostų savų,
Arba karvedžiai garsūs, it ereliai,
Ką veda pulkus kareivų.

Ne! ne!! ne!!!—Kas mano, kad laimingi jie,
Lai primen' sau rusų carą...
Napoleono mirtį kalėjime,
Ar garsųjį Belizarą.*

Tai gal turte galima rasti laimę?
Taipo-gi tariau: ne! ne!! ne!!!—
Mat turėjus tur visad bankroto baime
Prie to: paskendęs godume.

Na, tai moksle; dailoj gal laimė būva?
Ne! ne!! ne!!! tariau vėl drąsiai—
Nes mokslinčiai, artistai badu žuva
Dažniausiai, nors dirba uoliai.

Žodžiu: nēr' laimės ant šio svieto margo
Del to, kuris kada-nors gimė—
Nes žmogus nekėsams sopulių, vargo
Nerastų laimės mirime...

Phila., Pa.

Kaz. V.

*) Belizaras buvo tai viduramžiuose garsus karvedys Bizantijos, tai yra Rytų Romos imperijos; gi imperatorius bijodamas (gal ir veltui), kad jis jį neprašalintų nuo sosto, atėmė nuo jo karvedžio urėdą bei turtą ir apjaukė jį, pavardę elgetauti.

VISI ŽINOKITE, jog iš "Darbininko" galima gauti laiškių iš Lietuvos. Už dolarinę gausite 20 ekz., už 50c. (stampomis) 10 ekz. Žinokite, jog juose rasite labai indomių žinių.

TAUTOS FONDO REIKALAI.

Grijus iš Lietuvos Dr. J. J. Bielskiui T. F. pasinaudodamas proga, parengė keletą prakalbų, kad pasidalinus naujausiomis žiniomis iš mūsų brangios Tėvynės.

11 d. balandžio gerb. Dr. Bielskis kalbėjo P. S. Karalienės Aniolų parap. salėje, aukų surinkta \$102.52.

18 d. balandžio Apreiškimo P. S. parapijos salėje aukų surinkta \$96.38.

19 d. šv. Jurgio parapijos salėje aukų surinkta \$55.20.

20 d. bal. New York, Aušros Vartų P. S. parap. salėje aukų surinkta \$142.15.

Dr. Bielskiui įstojus į Lietuvos Misiją ir negalint daugiau T. F. kalbėti, Tautos Fondui pavyko gauti gerb. dekaną kun. V. Mironą, kuris savo puikiai iškalba žavėja klausytojus. Gerb. dekanas Mironas kartu su Tautos Fondo raštinku lankėsi su prakalbomis Wilkes-Barre & Serantono apylinkėse. Oras pasitaikė lietingas kas sulaukė iš toliau atvykti į prakalbą. Tai-gi ir aukų surinkta nedaugiausiai, bet palyginus su skaičiumi atsilankiusių, aukavo gana gausiai:

Kingston, Pa.	\$61.00
Wilkes-Barre, Pa.	\$1.78
Pittston	\$7.12
Plymouth	\$7.00
Forest City	\$2.48
Duryea	\$5.00
Sugar Notch	\$9.15
Seranton	\$179.08

Dabar gerb. dekanas lankosi Chicagoje, visi kas tik įdomiauja dabartinę Lietuvos padėtį, privalo atsilankyti į gerb. svečio prakalbą, o tas nesigailės, nes gerb. kun. Mironas būdamas Lietuvos Tarybos nariu pilnas visokių žinių, prieg tam puikiai kalba.

K. Krušinskas, T. Fondo Sekret.

546 Grand St., Brooklyn, N. Y.

L. R. KR. R. KAMPĖLIS.

Aukos plaukia.

Aukų rinkimas Lietuvos varguoliams jau pradėjo eiti. Įprutiniai su "quota" pasirodė lietuviai, šv. Vincento Dr-jos nariai, iš Torrington, Conn., prisijungdami \$107.00. Antrieji su savo auka, tai šv. Antano Draugija iš Reading, Pa., su 50 dol. Labai ačiū toms draugijoms ir jų nariams. Lauksime daugiau tokių draugijų, kurios su savo auka neatsilikytų užpakalyje.

Gauti pinigai.

Pereitome dviem savaitėm gauti pinigai iš sekančių vietų: Melrose Park, Ill. \$28.00; Racine, Wis. 35.50; Harrison, N. J., 100.00; Bridgeport, Conn., 100.00; Torrington, Conn., 107.00; Reading, Pa., \$50.00.

Kareiviams dovanos gauta iš sekančių vietų: Norwood, Mass., Rochester, N. Y., Henry, W. Va., Bridgeport, Conn. Kenosha, Wis. Visiems aukotojams varde Lietuvos kareivį tariame nuoširdus ačiū.

Atskaitos.

Šią savaitę pasiuntėme visiems L. R. Kr. R. skyriams trijų mėnesių, t. y. sausio, vasario ir kovo, atskaitas. Kurie skyriai tokių negautė, malonės tuojau kreiptis Centran, o mes jiems jas pasiųsime.

Atstovo iš Lietuvos balsas.

Gerbiamas Daktaras A. Rutkauskas, savo pranešimuo-

se prašo visų Amerikos lietuvių, kad jie pagal savo išgalę prisidėtų prie pastatymo Kaune vargšams prieglaudų.

Jisai rašo, kad Kaune ant gatvių yra baisus reginys. Daug vargšų, su atsilaisiais pirštais nuo kojų ir rankų, daug apdriškę, apiplyšę valkiojasi, kad net baisu pažūrėti. Kiekvienam praeivini tokie pavargėliai užstoja kelią ir prašo išmaldos. Prašo pinigų, bet duonos. Įspūdis, ypač svetimtams, yra Lietuvos sostinę atsilankiusiems, labai nemalonus.

Kad kiek nors apvalius gatyves nuo tų vargšų, sumanyta nupirkti jiems namas ir intai syti šiokią tokią dirbtuvę, kur jie patys sau maistą uždirbtų ir nebūtų gyventojams tokia sunkenybės našta.

Tokio namo intaisymui yra būtina reikalinga pusė milijono pinigų (apie \$20,000), gi Lietuvos valdžia kaip kartas ir taip daug turi rūpesčių, kurie turi būti atliekami tuojau. Tai kas gi Lietuvai šiame laike pagelbės, jei ne Amerikoje gyvenanti jos vaikai. Todėl, dėkime kas kiek išgalime. Dėkime visi, nes visiems yra brangi mūsų tėvynė Lietuva ir jos geras vardas. Šiame reikale galėtų daug prigelbėti lietuvių draugijos. Jos savo auka statytų amžiną paminklą Lietuvon.

Lauksime pirmutinių tam reikalui aukų, ypač lauksime jų nuo lietuvių draugijų. Broliai ir sesers, darban, nes šis reikalas yra neatidėliojamas.

Visais L. R. Kr. Remejū reikalais kreipkitės pas

J. Tumasonis.

456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DUQUESNE, PA.

L.R.K. 95 skyr. narių aukavusių vardai. Po \$5.00: F. Balčiūnas, V. Klimavičius; po \$2.00: A. Adomaitis, A. Virginis.

Po \$1.00: D. Karpavičius, O. Brazauskienė, V. Greičius, S. Stulginskis, V. Venckus, O. Bernotienė, E. Adomaitienė, P. Stulginskis, V. Gedminas, O. Gedminienė, S. Kanišauskienė, A. Medelis, M. Grublis, J. Medelis, A. Minikas, R. Kušleika, S. Alinskas, J. Raudonis, M. Tamošaitis, J. Bernotas, L. Bačkienė, O. Viskarienė, L. Katilius, G. Galinis, E. Šeštokienė, M. Pangonienė, M. Jonaitienė, M. Vilčauskienė, O. Petrilienė, V. Kitavičius, T. Petkauskienė, O. Virginienė, M. Kelneckaitė, T. Gudmonas, A. Greičienė, A. Butkus, O. Butkienė, S. Norvilas, L. Norvilienė, B. Jakubauskas, A. Balutavičia, J. Bernotienė, M. Petraitis, P. Janauskas, K. Mikalauskas, P. Sargiūnienė, E. Bugailienė, M. Gedminaitė, A. Lekavičius, J. Zalis, I. Zalis, D. Zalienė, O. Zaliutė, A. Zaliutė, K. Kristapaitis, O. Kristapaitienė, O. Musneckienė, K. Bernotas, K. Radzevičienė, M. Lileikienė, A. Leščinskas, A. Stulpinas, F. Vaitkus; kiti aukoję po 50c.

Viso aukų surinkta \$82.00. Turiu širdingą ačiū visiems aukotojams vardu L.R.K. skyr.

Korespondentas.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ KNYGŲ IR POPIERIO.

"Darbininko" Knygynė galima gauti knygų dvasiško ir svietiško turinio. Taip-gi turime popierio ir konvertų laiškam rašyti. Mes patarnaujame persiuntime į Lietuvą. Prie "Darbininko" yra Pašto Skyrius. Priimami registravimui laišškai į Lietuvą ir į kitas šalis.

"DARBININKAS", 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Julius Lepeska rašo broliui Vaelui So. Boston, Mass.

Nuo jūsų laiško gavom ir jum parašom atgal pranešdami vaikų metus, kad galėtumet prisijusti žėverykus, bet nesulaukėm atsakymo. Žigmui Čepkui parėjo apie 100 svarų siuntinis (baksas) iš Amerikos. Pas mus nei už pinigų negalima gauti nusipirkti eukraus nei audeklo; žodžiu sakant visko trūksta. Musų kraštą laiko užėmę lenkai, jie atėmė viską, kas tikai buvo galima imti. Mielas broli sunku pas mus gyventi, lenkai tikrai atrodo kaip laukiniai žvėrys, patys išsidėję tikėjimo tai ir lietuviams neleidžia nei į bažnyčią lankytis. Sankiamės prie savo valdžios, bet ir ji negali gelbėti. Įvedė baudžiavą, neatsižauri nei ant moterų ir vaikų, susidarę bandonims naktimis valkiojasi ir plėšia nuo žmonių likusį turtą....

Vineui Antuliui į Newark, N. J. rašo brolis iš Valkininkų par.

Mylimas broli, mes gyvenam plėšoni, draskomi nuo kitataučių, esam taip kaip balandis vanago naguose. Plėš vokiečiai, bolševikai, dabar lenkai, kurie net tik kad plėšia mūsų turtą, bet ir plėnėmis kuoja, plėšia namuose, miesteliuose, sutikę ant kelio drasko paskutinius kailinius nuo pečių.

Uždarbių jokių nėra, žmonėliai simanuoja neturėdami kuom užsimokėti, kelinti metai karo, žmonės neteko maisto, gyvulių nei drapanų, viskas sunaikinta o kas buvo likę, tai lenkai užėję viską pabaigė. Gyvulių bausis brangumas, karvė nuo 5000 tukstančių iki 10,000; arklys nuo 10,000 iki 15,000 tukstančių, druską vartojam kaip vaistus, du rub. svaras.

Legijoninkams užėmus mus kraštą lenkai išleido atsišaukimus į gyventojus vardu J. Pilsutskio, kad jie esą galingi ir turtingi, nuo gyventojų nieko nereikalaujasi, dar gyventojams padėsia, tas viskas ir pasibaigė žadėjimu. Pasakoją, kad iš Amerikos buvo pri- siųsta maisto del nukentėjusių, kurio tik trupiniai gyventojams teko, ir tai tik lenkam. o kitą visą prarijo legijoninkai. Lenkai giriiasi savo kultūra, bet kodėl jie slepia savo žvėriškumą; atėję sodžium daro kratas, vagia ką tik pagriebia, apsižiūrėję dieną naktį atėję išveda paskutinę karvę arba arklį, jokios tvarkos nėra, moterims ir merginoms pri- legijoninkus ir praeit bausi, nes lenkų legijon. tai visoki valkatos, vagys ir išmatos. Kas padaro kokią biauą darbą ir norėdamas likti nekaltu pasiduoda į legijonus, tes geras ir viskas padengta. Pas mus kas valdžia tai pinigai. Užėmia naują valdžią, pabrangina savus pinigus, buvusius per pusę numušia, tas viskas krinta ant tų vargšų žmonelių. Visų tų šunybų jokių būdu negalima aprašyti. Parašyk apie brolius, jeigu galima atsiųsk pinigų. Tavo Brolis.

(Paskelbimas)

PILVO NEGALIŲ PRIEŠAS

T. A. E. iš K. V.

Dienos jau praėjo, kuomet pilvo negalės bauginavo lyg koks neįveikiamas priešas. Jos nuolat ir dabar nuveikama. Jų galingas priešas tai Trinerio Amerikinis Elikširas iš Kar-taus Vyno. Kiekvienam atsi-tikime jas sumuša. Trinerio Amerikinis Elikširas iš Kar-taus Vyno panaikina pilvo skaudėjimus ir visuomet laimi kovą, nes priešas jam nelygus. Geriausias karčios žolės, šak-nys ir žievės — labai vertin-tinos medicinoje — būna pa-rinktos tiems vaistams sudar-ryti ir to pasekmės niekad ne-užvilia. Jis veikia stebėtinai visose pilvo betvarkėse: nuo užkietėjimo, blogo apetito, galvos skaudėjimo etc. O Tri-nerio Angelica Bitter Tonic, tai kitas puikus vaistas. Jis sudrūtiną sveikatą ir sukelia virškinimą. Jis labai geras ypač pasveikstantiems. Ap-tiekose arba pas kokį nors vai-stų pardavėją visa tai rasi. Joseph Triner Company, 1333-43 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KRIAUCIŲ ATYDAI

Sutvarta ir inkorporuo-ta ant \$50,000 kapitalo Rūbsiuvių Bendrovė.

Visi kriauciai ir dirbtu-vių vedėjai malonėkite at-siškai kad, išvien ben-dromis spēkomis sukėlus kapitalą ir protišką jie-gas uždėjimui dirbtuvių čionai ir Lietuvoje.

Rašykite:—

AMERICAN EAGLE R. MFG. CO. INC. 454 Broadway, So. Boston, Mass.

AL. PŪZELLŲ GŪ.

PAVELDETOJAI T. ANDRUSZEWICZ CO.

Darome draugystės visokius parėdus, veliavas, šarpas, ženkle-lius, ir tt.

1908 W. Division Str., Chicago, Ill.

TONIKO IŠDIRBYSTĖ

Išdirbama visokios rū-šies tonika. Lietuviams parankiausia reikale kreip-tis pas mus, o mes duo-sime prielankų patarnavi-mą.

Mes apsiimam pristaty-ti toniką ir ice-cream (šal-takošę) ant balių ir kito-kių pramogų ir tai už la-bai prieinamą kainą.

CAMBRIDGE BOTTLING CO.,

31 Fifth St., Cambridge, Mass.

Tel. Cambridge 296-J.

J. MALINAUSKAS

savininkas

PIRK VAKACIJOMS

Turėdamas fonta-ninę plunksną, galė-si be vargo susirai-tyti visus įspūdžius, o net ir laiškus. Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir au-gščiau.

Užsisakyk šiandie, gausi Lietuvos žem-lapį dykai.

"DARBININKAS" 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Moore's won't lead

DABAR LAIKAS PIRKTI PIRMOSIOS KOMUNIJOS PAVEIKSLUS.

Mes ir šiems metams parūpinome puikių Pirmosios Komunijos PAVEIKSLŲ su at-spauzdintais tam tikrais žodžiais ir tušiomis vietomis, kur galima užrašyti vardas, pavardė, vieta ir laikas ir parašai klebonui.

Gerb. Klebonams parduosime su didele nuo-laida.

Reikalaujami kreipkitės:

"DARBININKAS"

244 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS.

